

ธรรมะเตือนๆ

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺ โศ

เทศน์บนศาลา วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ฟังธรรม ตั้งใจนะ ธรรมะไง ธรรมะมันฟังได้ยาก แต่ที่เราฟังกัน มันฟังแต่เรื่องโลก แต่อ้างว่าเป็นธรรมะไง

เรื่องของโลกๆ เรื่องของสัญญา เรื่องของความจำ เรื่องของข้อมูล ข้อมูลเห็นใหม่ข้อมูลที่เรามาเขาว่าเป็นธรรมะกัน “ธรรมะเตือนๆ” ถ้าธรรมะจริงนะ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าค้นคว้าอยู่เห็นใหม่ มีเจ้าลัทธิตี มีศาสดาปฏิญาณตนว่าเป็นพระอรหันต์ทั้งนั้น

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นเจ้าชายสิทธัตถะนี่นะ มีนางพิมพา มีสามเณรราหุล มีครอบครัว ...กิเลสทั้งนั้นละ นี่คนมีกิเลสเต็มหัวใจนะ แต่เวลาไปศึกษากับเจ้าลัทธิตีปฏิญาณตนว่าเป็นพระอรหันต์ เป็นศาสดา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปฏิเสธหมดเลยเห็นใหม่ นี่ธรรมะเตือนๆ เป็นอย่างนั้น แก้กิเลสไม่ได้ แต่ธรรมะจริงๆ มันอยู่ที่ไหนละ

ธรรมะจริงๆ เห็นใหม่ เวลาเจ้าชายสิทธัตถะไปศึกษากับเจ้าลัทธิตีต่างๆ ปฏิเสธหมดคนะว่า สิ่งนี้ศึกษามาแล้วมันเป็นข้อมูล มันเป็นประเพณีวัฒนธรรมเห็นใหม่ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมแล้ว “กาลามสูตร กาลามชน” สอนชาวกาลามชนเห็นใหม่

อย่าเชื่อว่าเป็นศาสดา อย่าเชื่อว่าเป็นประเพณี อย่าเชื่อเพราะว่าสังคมเขาทำตามๆ กันมา อย่าเชื่อ อย่าเชื่อ อย่าเชื่อ ทั้งหมดเลยเห็นใหม่

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมาแล้วนะ เพราะสิ่งที่มีมันจะเป็นความจริงขึ้นมา มันต้องเป็นความพิสูจน์จากหัวใจของผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ นั้น ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ นะ เราเป็นชาวพุทธ ชาวพุทธก็ชาวพุทธแบบเตือนๆ เตือนๆ สิ เพราะอะไร.. เพราะกิเลสเต็มหัวใจ เวลาเป็นชาวพุทธนี่เป็นชาวพุทธแต่ในทะเบียนบ้าน แล้วการกระทำของเราเป็นชาวพุทธจริงใหม่

ถ้าเป็นชาวพุทธ... คีล ๕ คืออะไร ในการประพฤติปฏิบัติของเราเป็นชาวพุทธจริงไหม ถ้าเป็นชาวพุทธจริง เราปรารถนาธรรมะแค่ไหน ในชีวิตนี้เห็นไหม เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถามพระอานนท์ “อานนท์! เธอกำหนดลมหายใจวันละกี่หน” กำหนดอานาปานสตินี้ กำหนดวันละกี่หน ร้อยหน พันหนนะกำหนดนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกประมาณทั้งหมด เห็นไหม ให้กำหนดทุกลมหายใจเข้าออก ถ้าทุกลมหายใจเข้าออกถึงจะเป็นผู้ไม่ประมาณนะ

แล้วเรานี้มีลมหายใจกันตลอดทั้งวันเลย เราเกิดมาหายใจตั้งแต่ในครรภ์ของแม่ เราก็หายใจแล้ว เราหายใจแล้วนะ แล้วเกิดมานี้หายใจมาตลอดเลย แล้วเราว่าเป็นชาวพุทธ ชาวพุทธประมาณกับชีวิตขนาดไหน เห็นไหม เตือนๆ

เตือนๆ ก็เปลือกๆ ใจ เปลือกๆ ไม่ใช่ความเป็นจริงใจ ถ้าเป็นความจริงมันต้องแก้กิเลสของเราสิ มันต้องดับทุกข์ของเราได้สิ ทุกข์ในหัวใจเรา ที่เกิดมานั่งอยู่ที่นี่ ที่มันทุกข์ๆ อยู่ที่นี่

ถ้าธรรมะจริงๆ มันเกิดที่ไหนล่ะ มันเกิดจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปศึกษากับเจ้าลัทธิต่างๆ แล้วไม่เชื่อ.. ไม่เชื่อเพราะเวลาเข้ามานสมาบัติเห็นไหม สุดท้ายมาศึกษากับอาฬารดาบส เข้ามานสมาบัติ

การเข้าสมาบัตินะในปัจจุบันนี้ แม้แต่ครูบาอาจารย์ที่สอนกรรมฐานกัน.. สมาธิก็ไม่รู้จักนะ สอนสมาธิยังสอนสมาธิไม่เป็นเลย อะไรคือสมาธิ รู้ว่าว่างๆ กันไปทั้งนั้นล่ะ ทุกคนมาก็ “ว่างๆ” ทำอย่างไร “ว่างๆ” ทำอย่างไร.. มันก็ขอนไม้่นะ

ว่างๆ มันก็ขอนไม้ มันก็แร่ธาตุอันหนึ่ง แร่ธาตุอันหนึ่งมันจะเป็นประโยชน์อะไร แม้แต่เพชร ตัวมันเองยังไม่มีประโยชน์อะไรเลย แต่เราเองต่างหาก เราเองเห็นคุณค่าของเขา เพราะมันเป็นแร่ธาตุที่แข็งมาก แล้วมันมีส่วนน้อยในโลกนี้ เอามาเป็นประโยชน์ขึ้นมา ตัวเพชรมันยังไม่รู้จักตัวมัน มันมีประโยชน์อะไรขึ้นมา มันไม่มีชีวิตนะ จะทำอะไรจะเจียรระโนสวายกันขนาดไหน จะประดับไว้บนมงกุฏขนาดไหน มันไม่รู้เรื่องเลย.. มันไม่รู้เรื่องอะไรเลย..

เราต่างหากแย่งชิงกัน มีศึกสงครามเพื่อจะแย่งชิงมงกุฏกันเห็นไหม เพื่อจะเป็นกษัตริย์ เพื่อจะเป็นนักรบ นี่สิ่งต่างๆ เราไปสมมุติมันขึ้นมา แล้วเราก็ตื่นเต้นไปกับมัน ขนาดแร่ธาตุมันไม่รู้อะไรเลย แล้วเราเห็นไหม ว่างๆ ว่างๆ อะไรมันว่างๆ แม้สมาธิมันยังเตือนๆ เลย

สมาธิเตือนนะ ถ้าสมาธิจริงนะมันจะไม่พูดอย่างนั้นเลย สมาธิจริงเห็นไหม “สุขใดเท่ากับจิตที่สงบไม่มี” แค่จิตสงบ แค่สมาธิ มีความสงบ มีพ้ออยู่พอกินแล้ว พ้ออยู่พอกินเพราะอะไร เพราะมีที่หลบภัยไง

ในปัจจุบันนี้ เราไม่มีที่หลบภัยนะ หัวใจเราเร้าร้อน เวลากิเลสมันคิดค้นในหัวใจ กิเลสเรานี้ร้ายกาจนัก ! เพราะกิเลสมันอยู่ในหัวใจ มันทำให้เราเตือนคิบบ ทั้งเตือน ทั้งคิบบเลย คิบบๆ เลย มันเหยียบย่ำอยู่ในหัวใจของเรา แล้วเราก็มองเราเป็นชาวพุทธเห็นไหม แล้วธรรมะก็ธรรมะเตือนๆ ธรรมะจดจำกันมา ธรรมะที่ศึกษามา แม้แต่ประพฤติปฏิบัติเห็นไหม

สมาธิก็สมาธิเตือน เตือนทั้งนั้นเลย!! เพราะมันไม่เป็นความจริง มันถึงให้เป็นความสงบของเราไม่ได้ มันให้ความสงบร่มเย็นกับหัวใจเราไม่ได้ ถ้ามันให้ความสงบร่มเย็นกับหัวใจเราไม่ได้ มันจะเป็นธรรมะเห็นไหม นี่ธรรมรส รสของธรรมชนะซึ่งรสทั้งปวง แล้วมันทุกข้ออยู่นี้ มันรสของกิเลส กิเลสมันเหยียบย่ำอยู่นี้ แล้วมันบอกว่าเป็นธรรมๆ แล้วว่าเราเป็นชาวพุทธเห็นไหม ชาวพุทธไม่จริง มันเป็นสมมุติใจ

ถ้าเป็นชาวพุทธจริงๆ เห็นไหม ตั้งแต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรมจักร “อัญญาโกณฑัญญะ รู้แล้วหนอๆ” เห็นไหม สงฆ์องค์แรกเกิดขึ้นมาในโลก

ถ้าเป็นความจริงนะ จิตนี้เข้าไปถึงโศคาบันนะ จะไม่สัลลพตปรามาส จะไม่ลูปคลำในศีล มันจะไม่สวนกระแสดครูบาอาจารย์นะ มันจะไม่ทำอะไรสวนกับธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเลย จะทำให้เราถือนอกจากศาสนานี้เป็นไปไม่ได้!

แล้วดูในปัจจุบัน คุณสิ เขาถือรูปเคารพกัน.. อะไรกันเดี๋ยวนี.. คนในปัจจุบันนี้เขาทำอะไรกัน มันถือนอกไปจนนอกนอกศาสนาเลย มันขาดจากพุทธมามกะ เพราะพุทธมามกะต้องถือพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ถึงจะเป็นพุทธมามกะ แต่นี่มันถือนอกพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เห็นไหม

มันถือนอกไหม มันยิ่งกว่าถือนอกอีก มันถือผีถือสาวแล้ว ถือผีถือสาวนี่มันนอกศาสนานะ ถือนอกศาสนาเห็นไหม แล้วเวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เราจะไปปฏิบัติอะไรกัน ในเมื่อเป้าหมายเราผิดแล้ว เป้าหมายเราออกไปนอกกลุ่มนอกรทางแล้ว แล้วเรายังปฏิบัติตนว่าเป็นชาวพุทธอยู่หรือ

เห็นใหม่เตือนทั้งนั้นเลย ธรรมะก็ธรรมะเตือนๆ ปฏิบัติก็ปฏิบัติเตือนๆ สมาธิก็สมาธิเตือนๆ แล้วธรรมมันจะเป็นความจริงขึ้นมาได้อย่างไร มันถึงให้ความสุขกับเราไม่ได้ ให้ความสุขกับเราไม่ได้แล้ว ยังจะเอาสิ่งนี้มาทำให้เราออกเบี่ยงเบนจากชาวพุทธ แล้วเป้าหมายมันเบี่ยงเบนไปอย่างนี้ แล้วมันจะปฏิบัติเข้าไปถึงฐานของจิตได้อย่างไร ในเมื่อเข้าถึงฐานของจิตไม่ได้เห็นใหม่ ก็ถึงว่าอะไรก็เป็นสิ่งที่หนักหนาสาหัสสาครรจ์ จนเราจะไม่มีโอกาสเห็นใหม่

ถ้าเป็นมรรคผลนะ... หมดกาลหมดสมัย ทุกอย่างไม่มี เป็นไปไม่ได้ แล้วแต่กิเลสมันใหญ่ในหัวใจเป็นไปได้อย่างเดียว คือกิเลสที่มันเหยียบย่ำหัวใจนี้ สิ่งนี้เป็นไปได้ ธรรมะก็ธรรมะนกกแก้วนกงุนทอง เอามาอวดอ้างกัน สิ่งต่างๆ ศึกษาเพื่อกระดาษแผ่นเดียว ศึกษาเพื่อกระดาษแผ่นเดียวแล้วก็ยังมีความทุกข์นะ เพราะว่าอะไร เพราะเมหาย่ำไปอย่างนั้น ใช้ชีวิตอย่างนั้น มันเป็นชาวพุทธได้อย่างไร

ชาวพุทธต้องประหยัดมรัชย์สัดเห็นใหม่ การประหยัดนี้เป็นคุณสมบัติของชาวพุทธเรา

ดูครูบาอาจารย์ ดูองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ลากสักการะมากขนาดไหน พระสิวลีมีลากสักการะมากขนาดไหน ...เป็นของหมู่สงฆ์ ไม่เคยเป็นของของบุคคลเลย เพราะบุคคลคนนั้นจะใช้อย่างไร ในเมื่ออาหารสันโลกอย่างนี้ คนๆ เดียวจะกินหมดได้อย่างไร มันเป็นไปไม่ได้ แต่คนที่อดอยาก คนที่อดคัดขาดแคลนเขาก็มีมหาศาลขนาดไหน สิ่งนี้มันจะควรเจือจานใหม่

ถ้าหัวใจเป็นธรรมมันเป็นตั้งแต่ตรงนี้ ถ้าสิ่งนี้เป็นธรรมขึ้นมา เราจะเป็นธรรมหมดเลย แล้วมันจะไม่มีอะไรมาเหยียบย่ำหัวใจเราได้เลย เราจะเสียดสละออกไปแคไหน เราจะทำบุญกุศลของเราแคไหน สิ่งนั้นจะตอบสนองกลับมาถึงเรา เพราะสิ่งนี้มันเป็นการกระทำออกมาจากหัวใจของเรา หัวใจของเราเป็นผู้ปรารถนากระทำ

สิ่งที่เป็นวัตถุ สิ่งที่เป็นวัตถุในโลกนี้ ปัจจัยเครื่องอาศัยอย่างนี้ มันเป็นทรัพยากร มันเป็นสิ่งที่มีอยู่แล้วในโลก แต่ถ้าผู้ฉลาดผู้แสวงหาเราก็ได้สิ่งนั้นเป็นลิขสิทธิ์ เป็นสิทธิของเรา

แล้วเราสละสิ่งนี้ออกไป สิทธิที่เราสละออกไปเห็นใหม่ แล้วมันได้อะไรเป็นสิ่งตอบแทนกลับมาละ ตอบแทนก็คือบุญกุศลไง คือหัวใจที่มันมีความสุขไง

ถ้าหัวใจเห็นใหม่ เราเป็นผู้ให้ เรามีแต่ความสุข เราไม่ได้โดนบีบคั้น เราไม่ได้โดนขูดรีด ถ้าโดนขูดรีดสิมันถึงจะมีความเจ็บปวดในหัวใจเห็นใหม่ แต่กิเลสมันขูดรีด มันรีดหัวใจให้มัน

เศร้าหมอง ถ้ามันเศร้าหมองในหัวใจ สิ่งนี้เป็นกรรมใหม่ แล้วยังบอกว่าเป็นชาวพุทธอยู่ใหม่ แล้วยังเป็นการประพฤติกฎปฏิบัติอยู่หรือ

ถ้าเป็นการประพฤติกฎปฏิบัติ... ประพฤติกฎปฏิบัติอะไร ปฏิบัติมันต้องปฏิบัติมีสติ ถ้ามีสติสัมปชัญญะ มีการกระทำของเราขึ้นมา การปฏิบัติของเราปฏิบัติเพื่อใคร เราจะปฏิบัติอวดอ้างหรือ เราจะเป็นคนดี.. สักไว้บนหน้าผาก “นายดี” แล้วมันจะมีความสุขจริงไหม สักไว้บนหน้าผากนี้เลยว่า เรานายดี มันดีมาจากไหนละ การประพฤติกฎปฏิบัติต้องอวดใคร การกระทำของเราจะต้องให้สังคมรับรู้หรือ

ครูบาอาจารย์เราอยู่ในป่าในเขาทั้งนั้นนะ มันเป็นการส่งเสริมกิเลสทั้งนั้น มันจะปฏิบัติมาเพื่อให้กิเลสมันพองตัวขึ้นมาไง ว่าเราเป็นชาวพุทธ แล้วเราเป็นแก่นของศาสนา เป็นผู้ที่ประพฤติกฎปฏิบัติ เป็นผู้ที่ยึดมั่นว่าธรรมมาในหัวใจของเรา

ค้นคว้านะ ค้นคว้าเอากิเลสทั้งนั้น ! ค้นคว้าเห็นใหม่ เพราะมันเตือน มันเตือนก็มันจำธรรมมาไง

คูลี ขนาดปัจจุบันนี้ ครูบาอาจารย์ท่านเทศนาว่าการขึ้นมาเป็นธรรม ธรรมนี้ออกมาจากไหน ออกมาจากหัวใจของผู้รู้จริง ถ้าผู้ไม่รู้จริง มันจะเอาอะไรออกมาจากหัวใจ สิ่งที้ออกมามันก็เตือนๆ ทั้งนั้นแหละ จำมา จำของครูบาอาจารย์มา มีปฏิภาณไหวพริบเอามาเทศนาว่าการ แล้วชี้ทางที่ผิดหมดเลย ชี้ทางผิดตรงไหน ตรงที่ว่านี่ไง “ว่างๆ สิ่งนี้เป็นกรรม สิ่งนี้เป็นกรรม นิพพานคือสงบเย็น สงบแล้วก็เย็น”

ถ้าสงบเย็น.. มันขอนไม้มันก็สงบเย็น !

คูลีเขาตัดป่า เขาทำลายป่ากัน เขาลากเอาขอนไม้ไปแช่ไว้ในน้ำ มันสงบเย็นใหม่ มันจมอยู่ใต้โคลนตมอยู่อย่างนั้น มันสงบเย็นใหม่ มันเย็นอะไรของมัน แต่ถ้าสงบเย็น อะไรสงบเย็น ทุกข์สุขมาจากไหน นิพพานสงบเย็น สงบเย็นอย่างไร มันต้องมีเหตุมีผลสิ

จะพูดอะไรต้องมีเหตุมีผล “ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ” แล้วเหตุอยู่ที่ไหน เหตุที่เกิดขึ้นมาเป็นชาวพุทธ ตั้งแต่เกิดออกมากจากท้องพ่อท้องแม่ก็เป็นชาวพุทธ แล้วเวลาจำธรรมของครูบาอาจารย์ที่ได้ปฏิบัติมา อย่างนี้เป็นกรรมหรือ

มันเตือนๆ เตือนๆ เพราะอะไร เพราะใจมันไม่เป็น ถ้าใจมันไม่เป็นใจใหม่ มันจะไม่มี ความกตัญญูกตเวที มันจะไม่สวนกระแส มันจะไม่ขั้บรถสวนศร เห็นใหม่ คนเราขั้บรถสวนศร ไปเห็นใหม่ มันจะไปชนกับสังคม สังคมเขาจะมีความเดือดร้อนเพราะอะไร เพราะเขาไปตามกฎ จราจร เขาไปตามทางของเขา แล้วเราไปฝืนเขา ฝืนเขาเพราะอะไร เพราะกิเลสมันไม่พอใจใจ เพราะกิเลสของเรามันมีอำนาจใจ มันว่าสิ่งนี้มันมีธรรมในหัวใจใจ กิเลสทั้งนั้น! เตือนๆ ธรรม เตือนๆ ทั้งนั้นเลย

เพราะยิ่งเตือนมันถึงทำให้ดิบ ทั้งเตือน ทั้งดิบ ทั้งทำให้ความเป็นไปเห็นใหม่ เพราะมันมี เล่ห์ ถ้ามันเป็นกิเลสนะ มันเป็นมีเล่ห์ในหัวใจ ถ้าหัวใจมันมีเล่ห์ของมัน ทำอะไรมันไม่เป็น ธรรมชาติหรือก สิ่งที่เป็นธรรมชาติเห็นใหม่ เวลาผู้ที่มีคุณธรรม ธรรม-ศีลธรรมเกิดขึ้นมา “ธรรม ทั้งเหว” เพราะสิ่งนี้มันเป็นอะไร มันเป็นแก้ทาน

ทาน ศีล ภาวนา เรายังไม่ได้ภาวนาเลย เรายังไม่ได้ควบคุมหัวใจของเราเลย แล้วจะ ควบคุมหัวใจของเรา แล้วเอาสิ่งนี้ เอาแต่เริ่มต้นแค่สละทาน ให้มันมีอำนาจเหนือเรา ว่าจะต้อง ประกาศให้โลกเขารับรู้ โลกรับรู้ไปทำไมเห็นใหม่ เพราะอะไร เพราะมันเป็นโลกธรรม มีลาภ เสื่อมลาภ มียศ เสื่อมยศ สิ่งนี้มันเกิดขึ้นมาจากไหน แล้วโลกธรรมมันเป็นธรรมะเก่าแก้ไขใหม่ โลกนี้จะเป็นล้านๆ ปีนะ

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเห็นใหม่ ภัทรกัปนี้เป็นองค์ที่ ๔ สิ่งนี้มันเกิดตายๆ มาตลอด วัฏฏะมันหมุนเวียนมาอย่างนี้ แล้วการเกิดตายของจิต มันหมุนเวียนมาอย่างนี้ แล้วมัน หมุนเวียนมาตลอดไปอย่างนี้ แล้วสิ่งนี้มันมีประโยชน์อะไร มันเป็นประโยชน์อะไรกับเรา ถ้ามัน เป็นประโยชน์ก็ประโยชน์ตรงนี้ ประโยชน์ตรงที่ว่า เราจะทำให้เป็นความจริงออกมา ธรรมของ เราก็คือต้องเป็นธรรมจากประสบการณ์ของจิต จิตนี้มันสงบเข้ามาอย่างไร จิตนี้ทำอย่างไร

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปค้นคว้ากับเจ้าลัทธิต่างๆ เห็นใหม่ ปฏิเสธมา ทั้งหมด แล้วสิ่งนี้ปฏิเสธมา แล้วในปัจจุบันนี้ขณะที่จิตว่า สงบ สงบ มันยังว่า “ว่างๆ ว่างๆ” อย่าง นั้น ว่างๆ นี้มันก็เหมือนนอนไม้ ถ้ามันจะเป็นความจริง ตั้งสติขึ้นมาสิ เรามีสติใหม่ ถ้าสติตั้งขึ้น มา การเคลื่อนไหวถ้ามีสติขึ้นมา มันเป็นความเพียร มันเป็นความเริ่มต้นจากที่เรามี สติสัมปชัญญะ แล้วเริ่มต้นจากความรู้สึกรู้สึกของเรา ความรู้สึกของเรามันเป็นนามธรรม นามธรรม สิ่งนี้

พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเห็นใหม่ ศาสน ธรรมคำสั่งสอนมันเป็นอะไร มันเป็นวิธีการ มันเป็นทฤษฎีเท่านั้น แล้วเราจะตั้งสติเข้าไปอย่างไร เพื่อจะพยายามหาใจของเราขึ้นมาให้ได้ ความเพียรชอบ.. ต้องทำความเพียรชอบสิ แล้วความ เพียรไม่ชอบล่ะ ที่ทำกันอยู่นี้ความเพียรชอบใหม่.. ความเพียรไม่ชอบ ความเพียรไม่ชอบเพราะ อะไร เพราะมันปล่อยออกไปหมดใจ เพราะมันทำตามกิเลสใจ เพราะมันเป็นความเถื่อนใจ

เพราะความเถื่อนคิบบของจิตมันเอาธรรมของครูบาอาจารย์มาแอบอ้าง! มันแอบอ้างว่า “สิ่งนี้เป็นธรรมๆ ” แล้วมันแอบอ้าง ด้วยเป็นเด็กเห็นใหม่ คุณิ เราเป็นผู้ใหญ่ เราใช้ประโยชน์สิ่ง ที่เป็นประโยชน์เห็นใหม่ อย่างเช่นไฟ ถ้าเราเอามาใช้ประโยชน์ เราเอามาติดไฟเพื่อปรุงอาหาร เพื่อแสงสว่าง มันเป็นประโยชน์กับเราเห็นใหม่ แต่ถ้าไฟเอาไปไว้กับเด็ก เด็กมันเล่นไม่เป็น มัน จุกเผาไหม้เรือนหมดคนะ โลกทั้งโลกมันจะเผาได้หมดเลยเห็นใหม่

นี่ธรรมของครูบาอาจารย์ก็เหมือนกัน มันมีประโยชน์ต่อเมื่อคนรู้จริง แล้วมันเป็นเด็กๆ ไม่เข้าใจอะไรเลย คุณิ คุณิไปในปัจจุบันนี้เห็นใหม่ มีแรงงานเถื่อน แรงงานข้ามชาติมาทำงาน ถ้า แรงงานเถื่อนเข้ามาก็ต้องหลบลิ้นะ เพื่อประโยชน์เห็นใหม่ แล้วเวลาเขาทำเพื่อประโยชน์ของเขา เพราะอะไร เพราะมันเป็นความเถื่อน เป็นใต้ดิน มันเป็นการผิดกฎหมายเห็นใหม่ แล้วเขาต้อง แสวงหาผลประโยชน์ มันก็มีนะ ถ้านายจ้างไม่คืนนายจ้างก็ชู้ดริค ถ้าแรงงานเถื่อนไม่ดี แรงงาน เถื่อนนั้นก็จะทำลายนายจ้าง เพราะอะไร เพราะผลประโยชน์ทั้งนั้น เพราะเรื่องผลประโยชน์ เรื่องของกิเลสทั้งนั้น

สิ่งที่เขาเป็นไป สิ่งที่เขาแสวงหากันทางโลกเห็นใหม่ แล้วไปปฏิบัติธรรม ธรรมก็ธรรม เถื่อนๆ เพราะอะไร เพราะมันไม่เป็นความจริง ถ้าเป็นความจริงเห็นใหม่ มันเข้าถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ถ้าเป็นแรงงานเถื่อน เราเป็นชาวพุทธเถื่อนๆ เราก็ปฏิบัติเถื่อนๆ เราก็ใช้ชีวิต เถื่อนๆ มันไม่เข้าถึงสัจจะความจริงเห็นใหม่ เถื่อนๆ

แต่ถ้าเป็นแรงงานที่เขาเข้ามา แล้วเขาเป็นคนดีของเขาละ เขาจะเป็นคนเถื่อนก็จริงอยู่แต่ เขาเป็นคนดี เขาซึ่งเห็นคุณประโยชน์ว่า เขาได้ดำรงชีวิตในสถานที่นี้ เขาได้มีงานการทำให้ เขาได้ ผลประโยชน์อย่างนี้ เขาก็เป็นคนดีเห็นใหม่

นี่ก็เหมือนกัน เป็นคนเถื่อน ธรรมะเถื่อนๆ แต่ถ้าจิตมันมีคุณสมบัติของวาสนาที่เป็นจิตที่ ดีเห็นใหม่ มันก็ไม่ทำลายศาสนาใจ มันไม่ทำลายโอกาสของเราใจ ถึงจะเถื่อนก็พยายามต่อสู้ ถ้า

เป็นแรงงานเดือน เขาอาจจะได้รับสิทธิให้เป็นคนในประเทศนั้นก็ได้อ ได้สัญชาติก็ได้ แล้วเขาจะตั้งขึ้นมาเป็นเศรษฐี มหาเศรษฐี หรือจะตั้งเขาขึ้นมาจนเป็นที่พึ่งของสังคมก็ได้ สิ่งที่ทำนี้เพราะอะไร เพราะเข้าไปอย่างนั้นแล้ว มันก็เป็นความจริงใจ เพราะอะไร เพราะเขาได้สัญชาติ ได้สัญชาติคือ เขาได้ความสงบใจ ถ้าเขาทำความสงบของจิต เขาจะได้ความสงบจริงๆ ใจ

ถ้าเขาได้ความสงบจริงขึ้นมาเห็นใหม่ เขาจะไม่บอกว่า “ว่างๆ ” หรอก เพราะมันเป็นว่างตัวจิตว่าง ไม่ใช่ไปรู้อารมณ์ว่าว่าง อารมณ์ความรู้สึกนั้นมันเป็นอาการของใจ มันไม่ใช่ตัวใจ แล้วตัวใจไปรู้อาการของใจ คุณติ เราห่มจีวรกัน เราใส่เสื้อผ้ากันเห็นใหม่ มันเป็นเราใหม่ มันไม่ใช่เราหรอก แต่เราใช้มันเป็นประโยชน์ เพื่อการลดความอับอาย เพื่อความร่มเย็นเป็นสุขเห็นใหม่ เราใช้มัน แต่เราเปลี่ยนแปลงมันตลอดเวลา อาการของใจก็เหมือนกัน ไม่ใช่ตัวใจ แล้วมันว่างๆ ขึ้นมา แล้วมันก็จะสะดวกสบายขึ้นมา มันก็ว่างๆ ว่างๆ แล้วมันเป็นอะไร เป็นสมาธิหรือ ไม่ใช่ นะ.. มันไม่ใช่สมาธิหรอก

ถ้าเป็นสมาธินะ มันจะมีกำลังของมัน สมาธิมันมีความสุขของมัน เหมือนอาหาร เราเป็นคนกินอาหาร เราหิวกระหายมากแล้วเราได้กินอาหารนั้นไป อิ่มท้องใหม่ เราจะมีความสุขใหม่ ธรรมดาใช่ใหม่ แล้วถ้าคนอื่น... เราหิวอาหารมากเลยแล้วคนอื่นกินแทนเราไง แล้วเราว่าเรามีความสุข มันเป็นไปได้ใหม่ มันเป็นไปได้เลย เพราะอะไร เพราะมันไม่มีอาหารตกถึงกระเพาะของเรา ในเมื่อมันไม่มีอาหารตกถึงกระเพาะของเรา เราจะมีสุขขึ้นมาได้อย่างไร เราหิวกระหายอยู่อย่างนั้น

นี่ก็เหมือนกัน ในเมื่ออาการของจิตไม่ใช่จิต แล้วอาการของจิตมันพุ่งช่านอยู่แล้ว มันว่างมันพุ่งช่านจนมันปล่อยเอง มันปล่อยเองมันก็เป็นอาการของจิตเห็นใหม่ มันไม่ใช่ตัวจิต แล้วตัวจิตมันจะเป็นอะไรละ มันจะเป็นมันได้อย่างไรละ เปรียบเทียบคุณติ แล้วถ้าเกิดตัวจิตมันว่างนะ ก็เหมือนเรากินอาหาร ในเมื่อกินอาหาร อาหารตกถึงท้องเรา เราหิวแล้วอาหารตกถึงท้องเรา มันจะมีความสุขแค่ไหน เหมือนกันเลย !

สมาธิก็เหมือนกัน “ว่างๆ ว่างๆ ” บ้าบอคอยแต่อยู่อย่างนั้นแหละ แต่ถ้ามันเป็นตัวมันเองนะ อย่าให้มันเป็นความเดือนคิบติ ให้มันเป็นความจริงขึ้นมา

แม้แต่สมาธิก็ต้องจริงจังสมาธิ แม้แต่ถ้าวิปัสสนาก็ให้มันจริงจังวิปัสสนา ถ้าวิปัสสนาวิปัสสนาในอะไร.. กาย เวทนา จิต ธรรม ก็ว่ากันไป กาย เวทนา จิต ธรรม เห็นใหม่ คุณติใน

อายตนะ ในธาตุ ๔ ในอายตนะต่างๆ เห็นไหม เป็นได้ทั้งสมณะ เป็นได้ทั้งวิปัสสนา เป็นได้ทั้งสมณะนะ แต่ถ้าเรากำหนดกำหนด มรณานุสติ กำหนดกาย กำหนดเกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ เรากำหนดได้ทั้งนั้น พุทโธก็กำหนดได้ อะไรก็กำหนดได้ กำหนดอย่างนี้มันเป็นสมณะทั้งนั้น มัน เป็นได้ทั้งสมณะ ถ้าเรากำหนดสิ่งนี้ เรากำหนดพุทโธ หรือเรากำหนดสิ่งต่างๆ เพื่อจะให้จิตใจที่ว่า เราจะเป็นอย่างพุทธแท้ๆ

ธรรมะที่มีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางไว้แล้ว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ณะ ฟังสิ น่าสลดสังเวชมาก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสร้างบารมีมาเป็นพระโพธิสัตว์ ถ้าไม่มีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไม่มีพระปัจเจกพุทธเจ้า จะบรรลุธรรมไม่ได้ สาวก สาวกะ ต้องมีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้ชี้แนะ

เหมือนกับเรา เราไม่มีการศึกษา เราจะศึกษาเอง ศึกษาอย่างไรก็ศึกษาได้แต่เขาวนปัญญาของเรา แต่ถ้าเราไปศึกษาตามแหล่งวิชาการเห็นไหม เราจะมีปัญญากว้างขวางมากขึ้นไปเห็นไหม

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าไม่มีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมและวินัยที่ศาสนาของเราวางไว้ เราจะเอาอะไรทำกัน แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ารื้อคันมา สร้างสมบุญญาธิการมาเป็นพระโพธิสัตว์ ทุกข์ยากขนาดไหนก็ทนมา ทนนะ ทนเพราะอะไร เพราะพระโพธิสัตว์ต้องเกิดตายอยู่ เกิดมาแล้วก็ต้องตาย แล้วพอเห็นคนทุกข์คนยาก ทนไม่ได้ สละชีวิต.. สละชีวิต.. สละ มาตลอดเลย เพราะการสละอย่างนั้นถึงได้มาเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ไม่ใช่เกิดขึ้นมาลอยๆ หรือ ไม่ใช่เหมือนกับขุดไปในดิน แล้วไปเจอเพชรเจอพลอย ก้อนหนึ่ง นี่คือองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะเป็นเพชรเป็นพลอยขุดขึ้นมากับมือ นี่ของจริง ! นี่ของจริง ! ...ก็พิสูจน์กันได้เท่านี้ไง

แต่เวลาการกระทำไปที่ฝึกปฏิบัติไปสิ บุญเพณิวาสนานุสติญาณ “เราเคยเป็น” องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า “เราเคยเป็น” เพราะขณะที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ปัจจุบันนั้นเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ย้อนอดีตไป “เราเคยเป็น” เห็นไหม เราเคยเป็นพระเวสสันดร เราเคยเป็นๆ เห็นไหม เราเคยเป็นทั้งนั้น

เราเคยเป็น.. แต่จิตปัจจุบันไม่ใช่แล้ว เพราะปัจจุบันนี่คือองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วรื้อคันสีนี้มา วางธรรมและวินัยไว้ มันละเอียดลึกซึ้งขนาดนั้น ธรรมจริงๆ มันละเอียดขึ้นมาในหัวใจ

แต่! แต่ถ้าคนมีอำนาจวาสนานะ “จิปปากิณฺญา” ผู้ตรัสรู้เร็ว ผู้ปฏิบัติแล้วรู้เร็วนี้มี แต่สิ่งที่ ‘มี’ อำนาจวาสนาขนาดไหน แล้วถ้ามีเห็นใหม่ ถ้าเป็นธรรม ธรรมแท้ๆ เพราะอะไร เพราะธรรมแท้ๆ นี้ใจเป็นธรรม

“ใจ” เวลาพระอรหันต์ อาสเวหิ จิตตานิ วิมุตตจิง สุตติ จิตไม่มี เพราะจิตโดนทำลายแล้ว จิตเป็นภวาสวะ จิตเป็นภพ แต่สภาวะใจของพระอรหันต์ละ สิ่งที่ว่าจิตที่มันบริสุทธิ์นี่นะ มันจะไม่ทำความเสื่อมเสียเด็ดขาด!

“มารเอย เธอเกิดจากความดำริของเรา” แล้วมันมารมันจะแข่งเข้ามาก่อนเราจะคิด คิดก่อน คนจะทำอะไรถ้าไม่ได้คิดก่อน มันจะทำได้อย่างไร ต้องคิดเห็นใหม่ กายกรรม วจีกรรม เกิดมาจากความคิด แล้วความคิดนี้มีสติอัตโนมัติ อัตโนมัตินะ ถ้าจิตมันคิด มันจะมีพร้อมมาเลยพร้อมกับสติ แต่เวลาผลอ มันผลออกจากที่ไม่ได้คิด โดยใช้จิต โดยสามัญญสำนึก ความเป็นไปของชีวิต โดยสามัญญสำนึกมันไม่ได้คิด มันเคลื่อนไหวไปโดยสัญชาตญาณ อย่างนี้ผลอได้ ความผลอ.. สัญชาตญาณไง อย่างมีอวางที่ไหน เดินไปหกสั้มหกลูกนี่เป็นไปได้อ

แต่ขณะที่ว่า **ความคิดที่ออกมาเป็นทุกข์ ไม่มีในจิตของพระอรหันต์ !** สภาวะแบบนี้เกิดขึ้นมาจากใจดวงนั้น ถ้าใจเป็นธรรมจริงๆ ถ้าจิตมันบริสุทธิ์อย่างนั้น ถ้าธรรมแท้ๆ จะไม่มีการกระทำที่สวนกระแส สวนศร ย้อนศรต่างๆ เป็นไปไม่ได้!

พระโสดาบันทำสิ่งต่างๆ ที่เป็นของเตือนๆ อย่างนั้นไม่ได้

สิ่งเตือนๆ เกิดขึ้นมา เกิดขึ้นมาจากใคร เกิดขึ้นมาจากกิเลสทั้งนั้น ไม่ต้องเกิดขึ้นมาจากใครหรอก กิเลสของใจดวงนั้น ใจดวงที่มันทำ ใจที่มันเป็นกิเลส มันถึงได้ทำความเตือนนั้นออกมา

สิ่งที่เตือนออกมามันก็เหยียบย่ำ เหยียบย่ำหัวใจดวงนั้นก่อน เพราะขณะที่มันขอนิสัยนะ เวลาไปอยู่กับครูบาอาจารย์เห็นใหม่ ขอนิสัย ..ขอนิสัยต้องเคารพสิทธิ ขอนิสัยมาแล้วทำไมเหยียบย่ำไป ..กิริยามารยาทเรียบร้อยแต่หัวใจมันเหยียบย่ำไปนะ ขี้หัวใจ มันไม่ยอมรับ ถ้าหัวใจไม่

ยอมรับสิ่งสภาวะแบบนั้น เพราะอะไร เพราะมันคู่แต่กิริยาภายนอกใจ มันไม่มีบารมีธรรม ถ้าบารมีธรรมในหัวใจนะ สิ่งที่ท่านแสดงออกมาเป็นธรรมทั้งนั้น

แล้วกิเลสของเรามันไปตีความ มันไม่พอใจ มันขัดแย้งกับความรู้สึกรู้สึกของเรา มันก็ว่าเป็นกิเลส สิ่งนี้เป็นกิเลส เป็นการกดขี่ข่มเหง ไปกดขี่ใคร พ่อแม่ไปกดขี่ลูกไหม พ่อแม่คนไหนบ้างที่ไม่อยากให้ลูกเติบโตมาเป็นคนดี พ่อแม่คนไหนบ้าง... “รักอันใดจะเท่ากับรักของพ่อแม่” ในโลกนี้รักของพ่อแม่ไม่มีโทษเลย มีแต่คุณ พ่อแม่ต้องการปรารถนาให้ลูกร่มเย็นเป็นสุข

แล้วเป็นครูบาอาจารย์นี้ถ้าใจเป็นธรรมนะ “พ่อแม่ครูอาจารย์” ทางโลกพ่อแม่เลี้ยงกันแต่ร่างกายนะ เพราะเลี้ยงหัวใจไม่ได้หรอก เพราะหัวใจมันคิดคิด มาจากกิเลส นั่นล่ะ แล้วมีกรรมต่อกันมาเห็นใหม่

แต่พ่อแม่ครูอาจารย์นี้เลี้ยงทั้งร่างกาย เลี้ยงทั้งจิตใจ จิตใจนี้ล่ะ.. ก็จิตใจที่มันคือๆ อยู่นี้ใจ จิตใจที่มันขวางโลกอยู่นี้ใจ จิตใจที่มันไม่ยอมรับอะไรเลยนี้ใจ อกุศล อกุศล อกุศลขอดทั้งนั้นล่ะ อกุศลนั้นล่ะมันตัวกิเลสล้วนๆ เลย

แต่ถ้ามันเป็นธรรมนะ มันจะไม่สวนกระแส มันจะเป็นไปอย่างนั้นไม่ได้ มันจะสวนกระแสเพราะอะไร เพราะมันเป็นสัจธรรมประมาศ อุปัชฌาย์อาจารย์เห็นใหม่ พ่อแม่เห็นใหม่ พ่อแม่คลอออกมาจากกรรม

เราเกิดมานะ เกิดมาจากอุปัชฌาย์ อุปัชฌาย์ทำจุดตุตถกรรมให้เป็นพระสงฆ์ขึ้นมา แล้วพออุปัชฌาย์สิ้นชีวิตไป ให้อยู่กับอาจารย์เห็นใหม่ อุปัชฌาย์อาจารย์จะให้นิสัยมา ให้นิสัยคืออะไร นิสัยคือข้อปฏิบัตินี้ใจ นิสัยคือธรรมวินัย นิสัยนี้มาจากไหน นิสัยนี้เป็นสิ่งที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางไว้ใช้ใหม่ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ารู้สัตว์ขันธ์สัตว์ แล้วเราก็เป็นสัตว์ “สัตว์ตะ” หัวใจนี้สัตว์ตัวใหญ่เลย เพราะมันเกิดในวัฏฏะ มันเวียนเกิดเวียนตายมามหาศาลเลย จะเกิดเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม เป็นสัตว์นรก เป็นสัตว์เดรัจฉาน ไม่เคยเป็น เป็นไปไม่ได้ จิตดวงนี้เป็นไปตลอด เป็นมาตลอด

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเห็นใหม่ พระโพธิสัตว์เกิดเป็นชาติต่างๆ เป็นนก แยกเต่า เป็นกวาง เป็นต่างๆ เป็นมาหมด แม้แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิดมาทุกภพทุกชาติ เวียนตายเวียนเกิดมาอย่างนั้น แล้วของเรา จิตของเรา มันจิตนี้คุณภาพหรือบุญญาธิการน้อย

กว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามหาศาณัก มันจะไม่เคยเกิดเป็นภพเป็นชาติต่างๆ นี่มัน
 เป็นไปไม่ได้... แล้วมันเกิดสถานะอย่างนี้ขึ้นมาในหัวใจของเรา แล้วสิ่งต่างๆ เกิดขึ้นมา มันเวียน
 ไปเวียนมา เป็นเราขึ้นมาเห็นใหม่

นี่นิสัย ความเป็นไปของจิต ถ้าความเป็นไปของจิตเห็นใหม่ เวลาปฏิบัติไป มันจะสลด
 สังเวชไป ทุกข์นะ เวลาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะบอกว่า “ชีวิตหนึ่งของเรา
 น้ำตาที่เรามาทุกข์เสียใจกัน ถ้าเก็บไว้จะ ทะเลนี้สู้ไม่ได้เลย” แต่น้ำมันระเหยไป มันเวียนไปเป็น
 ธรรมชาติของเขา แล้วสิ่งนี้เราก็มืดตายเวียนเกิดมา ทำไมไม่เอามาคิด ธรรมขององค์สมเด็จพระ
 สัมมาสัมพุทธเจ้าเตือนสติพวกเราตลอดเวลา ในสโมสรสนนิบาตของโลกเขา ทุกดวงใจ
 ว่างเปล่า แล้วเราว่างเปล่าจริงไหม แล้วทำไมเราไม่เตือนใจเรา

ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้เตือนสติตลอด ถ้าเป็นคนที่มีสติ คนที่เป็น
 ชาวพุทธ สิ่งใดที่เป็นคุณประโยชน์กับเราเห็นใหม่ มันจะเป็นสภาวะธรรม แล้วมันจะเตือนเราให้
 ตื่นตัว ถ้าเราตื่นตัวเราเป็นคนที่ไม่ประมาท เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะปรินิพพาน
 เห็นใหม่ “ภิกษุทั้งหลาย เธอจงพิจารณาสังขารด้วยความไม่ประมาทเถิด” เป็นคำสั่งสุดท้ายเลย
 นะว่า “พวกเราประมาทในชีวิต จงพิจารณาสังขารด้วยความไม่ประมาทเถิด”

แล้วสังขารคืออะไรล่ะ สังขาร..ถ้าทางโลก สังขารก็ร่างกายไง แต่ถ้าเป็นพระนะ ถ้าเป็น
 บาปนะ สังขารก็คือความคิด ความปรุง ความแต่ง มันพิจารณาได้ทั้งกาย ทั้งจิต สิ่งที่เราพิจารณา
 ตลอดไป โลกนี้จะไม่ว่างจากพระอรหันต์เลย โลกนี้จะไม่ว่างจากจิตที่มันจะพ้นจากทุกข์เลย โลก
 นี้มันจะทำให้จิตที่มันดับเตือนอย่างนี้ ให้เป็นจิตที่เป็นสุขขึ้นมาได้เลย จิตที่มันสุขขึ้นมาเห็นใหม่
 มันไม่ต้องเกิดอีก ไม่ต้องตายอีก ไม่ต้องเวียนมาในโลกนี้อีก แล้วมันอยู่ที่ไหนล่ะ มันถึงต้อง
 ประพฤติปฏิบัติ มันต้องมีศรัทธา ถ้ามันมีศรัทธามันก็มีกำลังใจขึ้นมา

ไอนี้ทำกัน “ว่างๆ ว่างๆ” ทำกันจะเอาแต่ทางลัด ใครก็ว่ามีทางลัด

ถ้าทางลัดมี องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะบอกเราแล้ว

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเห็นใหม่ รื้อสัจธรรมขึ้นแล้ว แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัม
 พุทธเจ้าวางธรรมไว้ขนาดนี้ แล้วเราก็จะไปทางลัดกัน มันลัดไปไหน.. ไปลัดเข้าหากิเลสนะ จะ
 ว่าลัดลงนรกเลยล่ะ ลัดไปไหน.. เพราะว่าอะไร เพราะเราเป็นนักศึกษานะ เรามีการศึกษากัน

การศึกษาของเราเนี่ย เวลาเราส่งหน่วยคิดไม่พร้อม ไม่ครบ มันจะผ่านการศึกษาได้ไหม มันจะจบการศึกษาได้ไหม มันเป็นไปได้

นี่ก็เหมือนกัน ศีล สมาธิ ปัญญา คำริชชอบ งานชอบ เพียรชอบ มรรค ๘ มันต้องครบสมบูรณ์ทั้งนั้นละ ถ้าไม่ครบสมบูรณ์ มรรคสามัคคีมันเป็นไปได้อย่างไร มรรคญาณมันเกิดขึ้นได้อย่างไร มรรคที่มันจะหมุนไป มันจะเป็นไปได้ได้อย่างไร มันเป็นไปได้!

แต่นี้เขาก็ว่ากันไปนะ แต่เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นไปแล้ว มันมีเจโตวิมุตติ ปัญญาวิมุตติ ถ้าเป็นปัญญาวิมุตติเห็นใหม่ “ปัญญาอบรมสมาธิ” เราใช้ปัญญาของเรา ปัญญาใคร่ครวญไปในความรู้สึกเห็นใหม่

ที่ว่าธาตุ ๔ ชั้น ๕ เป็นได้ทั้งสมณะ เป็นได้ทั้งวิปัสสนา เป็นได้ทั้งสมณะเพราะจิตของเรา เป็นปุถุชน จิตของเรานี้มันยังติดอยู่ มันถึงต้องอาศัยคำนี้เป็นคำบริกรรม เพื่อให้จิตสงบเข้ามา ถ้าอย่างนี้เป็นสมณะ ถ้าจิตมันสงบเข้ามาแล้วจนมีรากมีฐาน จิตนี้มันก็น้อมไป เพราะจิตนี้มันติดในอะไร มันก็ติดในกายกับจิตนี้

กาย คือร่างกายของเรานี้ละ เพราะสรรพสิ่งต้องเป็นเรา เราเกิดมาเป็นเรา ทั้งๆ ที่มันจริงตามสมมุติเนี่ย สิ่งนี้จริงตามสมมุตินะ แต่กิเลสมันยึด มันเป็นเรา พัดพรากก็เสียใจ คุณติ ของรักของหวงหลุดพรากจากมือไปทุกคนเสียใจหมดเลย แล้วนี่เห็นใหม่ ร่างกายนี้มันเป็นเราใหม่ มันยิ่งกว่าเรามาก เว้นไว้แต่คนเจ็บไข้ได้ป่วย คนที่เดือดร้อน คนที่ต้องการสละออก นั่นเขาเห็นโทษของมัน เห็นโทษก็เห็นโทษแบบคนตาบอด เห็นโทษก็เห็นโทษแบบคนขอมจำนน

แต่เวลาเราวิปัสสนามันเกิดนะ ไม่เป็นอย่างนั้นเพราะอะไร เพราะมันมีหลักมีเกณฑ์ มีหลัก มีเกณฑ์ มีปัญญา... คนนี้มันจะเห็นความเป็นไป จิตมันเห็นสภาวะแบบนั้น มันจะใคร่ครวญของมัน มันจะสลดสังเวช มันจะปล่อยของมันเข้ามา ความปล่อยอันนี้จิตมันจะเป็นอิสระ “จิตไม่ใช่กาย กายไม่ใช่จิต” ขณะที่มันปล่อยเห็นใหม่ เจ็บปวดขนาดไหน สิ่งที่ยึดมันขนาดไหน มันจะปล่อยเข้ามาเป็นอิสระต่อกัน นี่สักกายทิฎฐิ ความเห็นผิดในเรื่องของร่างกาย

ถ้าจิตมันไม่เห็นสักกายทิฎฐิความเห็นผิด มันจะเริ่มปล่อยเห็นใหม่ อุปาทานมันจะเริ่มจางไปๆ ความจางไปของอุปาทานเห็นใหม่ เพราะอะไร เพราะเวไนยสัตว์มีการค้นคว้าอยู่ตลอดเวลา ตรวจสอบทดสอบๆ จิตเข้ามาบ่อยๆ ครั่งเข้า มันต้องอาศัยสมาธินะ ถ้าไม่อาศัยสมาธิ

ความเห็นนี่จะเป็นแค่สมณะ สมณะคือว่ามันเห็นแล้วมันปล่อยวางเข้ามา มันปล่อยวางเป็นสมาธิ
ไป

แต่ถ้ามันเป็นงานชอบ จิตนี้มันจับต้อง งานชอบใจ คุณิ เราทำธุรกิจเห็นใหม่ เราต้องมี
สินค้า เราต้องส่งสินค้าไปใหม่ เราถึงได้เงินมา นี่ก็เหมือนกัน ในเมื่อเราพิจารณาภายในนี้ ถ้าเรา
เป็นสมณะเห็นใหม่ เรากำหนดพุทโธๆ พิจารณาภายใน มันมีสินค้าอะไร มันมีธรรมอะไร การทำ
สินค้าเขาต้องมีตัวสินค้าไปใหม่ เขาต้องมีทุนไปใหม่ นี่ก็เหมือนกัน สมาธินี้ตัวใจเป็นตัวทุน ถ้า
ตัวทุนจิตสงบเข้ามาเห็นใหม่ พุทโธๆ อาศัยสิ่งนี้ให้มันสงบเข้ามา มันเป็นสมณะ

แต่ถ้าจิตมันมีรากมีฐาน มีกำลังของมัน แล้วมันย้อนไปเห็นกาย เวทนา จิต ธรรม แล้วมัน
วิปัสสนาของมันไป นี่ตัวสินค้า! เพราะจิตมันเป็นผู้เห็น เพราะใจมันไปเห็นกาย พอเห็นกาย
วิปัสสนากาย เพราะมันมีตัวควบคุม ตัวสติ ตัวจิตนี่นะ ให้กายแปรสภาพไป จากอุคคหนิमित เป็น
วิภาคนิमितมันจะแยกส่วนขยายส่วน การแยกส่วนขยายส่วน ใครเป็นคนเห็น ในตำราที่ว่ากันไป
แยกส่วนขยายส่วนเป็นวิภาคะๆ เนี่ยมันเตือนๆ เตือนๆ เพราะเป็นความเข้าใจ เป็นการท่องจำมา

แต่ถ้ามันเป็นความจริงนะ มันเห็นขึ้นมาจากจิตนะ จิตมันแยกวิภาคะ มันแยกออกไป มัน
จะเกิดอาการสลดสังเวชมาก “ธรรมสังเวชไป” จิตมันจะสังเวชมาก ทำไมมันโง่งขนาดนี้ ! ความ
โง่งไป ทุกคนจะว่าตัวเองนี่ฉลาดมาก กิเลสจะบอกว่า เรานี่สุดยอดของมนุษย์เลย มนุษย์คนไหน
จะเก่งเท่าเรา ไม่มี เก่งมาก.. ไอ้กิเลสตัวนี้ แล้วมันก็ศึกษาธรรมมา มันก็ว่ามันเก่ง ยิ่งไปฟังธรรม
ครูบาอาจารย์มานะ มันยิ่งไปก็อปปีมานะ โอ้โฮ ! ยิ่งสุดยอดเลย

แล้วจิตมันมีความมหัศจรรย์ มหัศจรรย์เพราะอาการของใจ มันสร้างได้เห็นใหม่
เหมือนกับตัวสินค้า.. อย่างเหล็ก เขาจะทำการรูปอะไรก็ได้ เขาจะไปสร้างอะไรก็ได้ นี่ก็
เหมือนกัน ตัวใจ มันเป็นอาการของใจ มันสร้างได้หมด มันแปรสภาพให้อาการอย่างการศึกษา
ก็อปปีครูบาอาจารย์มาได้หมด นี่มันเตือนอย่างนี้ไง มันเตือน มันไม่เข้าถึงใจไป มันเตือน เพราะ
มันไม่สะท้อนหัวใจเลย

แต่ถ้ามันเป็นวิปัสสนานะ มันมีตัวจิต ตัวสมาธิ ตัวจิตเห็นใหม่ กำหนดนะ อริยสัจ ทุกข์
สมุทัย นิโรธ มรรค เห็นใหม่ “ความทุกข์ คือ อาการของใจ” ใจมันติดอะไร ใจมันเศร้าหมอง
อะไร ถ้าจิตมันสงบเข้ามา มันก็ไปจับสิ่งนั้น จับสิ่งนั้นเห็นใหม่ เห็นอะไร เห็นต้นหาความ

ทะยานอยาก ตัณหาใจ เพราะมันเป็นสภาวะแบบนี้ ใครบ้างไม่รักของสวยของงาม ใครบ้างไม่ชอบความสุขความสมปรารถนา ถ้ามันสมความปรารถนา มันชอบทั้งนั้นล่ะ

นี่ตัณหา เราไม่รู้ตัวเลยเพราะอะไร เราก็ชอบความสุขสบาย ทุกคนชอบ อันนี้เป็นบุญ อันนี้เป็นอำนาจวาสนาเรามี เราได้สร้างบุญกุศลมา เราจะอยู่ค้าฟ้า เราจะอยู่อีก ๕๐๐ ชาติ มันจะไม่เกิดไม่ตาย มันจะคงที่ของมันเห็นไหม

นี่โดยจิตได้สำนึกมันเป็นอย่างนั้น จะพูดไม่พูดเท่านั้นเอง กิเลสมันไม่พูดออกมา แต่ถ้าเราวิปัสสนาไป มันเห็นสัจจะความจริง มันเป็นสภาวะธรรม...

สิ่งที่เป็นสภาวะธรรมมันเป็นธรรมจักร จักรที่เคลื่อนไปมันจะเกิดญาณ เกิดปัญญา ปัญญาเกิดขึ้นมามันเห็นจิตเป็นตัวกระทำ มันกระทำกับอะไร มันกระทำกับวิภาคะ ทำกับสภาวะธรรมที่เกิดขึ้น สภาวะธรรมเพราะจิตมันสงบ จิตมันเห็นสภาวะตามความเป็นจริง ถ้าจิตมันไปเห็นสภาวะตามความเป็นจริง มันมีกำลัง มันก็วิภาคะ มันก็แยกได้ มันก็ทำได้

แต่ถ้าจิตมันไม่มีกำลังนะ สมาธิมันอ่อนนะ สิ่งนี้มันทำไม่ได้ พอทำไม่ได้ขึ้นมา เราก็กลับมาที่พุทโธ กลับมาที่กำลังของเรา ถ้ามันกลับมาที่กำลังของเรานี้ ประโยชน์มันจะเกิดตรงนี้ ! ถ้าประโยชน์มันเกิดตรงนี้เห็นไหม เราจะเข้าใจ

เหมือนกับเรากินอาหารเข้าไปเห็นไหม อาหารตกถึงท้องเราจะรู้ถึงรสของอาหาร เราคนหิวคนกระหายนะ คนนี้ทุกข์ยากเดินก็ไม่มีกำลังแล้ว ถ้าได้อาหารเข้าไปบำรุงร่างกาย มันจะขึ้นมาเดินได้มีกำลังไปได้เลย

จิตก็เหมือนกัน การวิปัสสนาของเรานี้มันแสนทุกข์แสนยาก ทุกข์อะไรมันจะหนักเท่ากับ การประพฤติปฏิบัติ เพราะอะไร เพราะมันเป็นการทุกข์ที่มันเบียดเบียนกิเลส คนเรานะถ้าตามอกตามใจ ตามกิเลส มันจะไปไหน หัวหกกันขวิดที่ไหนมันไปได้หมดนะ ถ้ากำลังใจมา เหาะเห็นเดินฟ้ามันไปได้เลย กิเลสมันคิดได้ร้อยแปด มันคิดอะไรก็ได้ แต่ขณะที่เราไปฝืนมัน เราพยายามจะควบคุมมัน แล้วมันจะคิดคืนแก่ไหน

แค่ทำความสงบของใจ เราจะตั้งสติสัมปชัญญะขนาดไหน มันถึงจะอยู่ในอำนาจของเรา แล้วเวลาเราวิปัสสนาไป มันก็สร้างภาพว่า “สิ่งนี้เป็นธรรม.. สิ่งนี้เป็นธรรม..” เห็นไหม ถ้ามันยัง

เตือนๆ อยู่ มันยังเข้าไม่ถึงสัจจะความจริง ถ้าเรามีสติสัมปชัญญะ เรามีครูบาอาจารย์คอยประคอง เรามีคนคอยประคองเราขึ้นมา ประคองว่าสิ่งนี้มันเป็นสภาวะธรรมนะ

สภาวะธรรมนี้เป็น สัพเพ ชัมมา อนัตตา สภาวะธรรมที่เป็นอนัตตา มันเป็นอนัตตาของมัน ในสภาวะธรรมมันเป็นอนัตตา คือมันเปลี่ยนแปลง มันต้องแปรสภาพอย่างนี้ตลอดไป สัจจะความจริง.. แต่ถ้าเราทำสมาธิขึ้นมาเราทำแต่เหตุ กำหนดพุทธโศ แล้วเราชำนาญในวิถีสมาธิจะอยู่กับเรา เรารักษาเหตุนี้ให้ดี สมาธิจะอยู่กับเราตลอดไป

ถ้าเรารักษาเหตุไม่เป็น สมาธิจะเกิดแล้วเสื่อม เสื่อมแล้วเกิด ล้มลุกคลุกคลาน ทุกข์ๆ ยากๆ ไปอย่างนี้ ! ทุกข์ๆ ยากๆ จนบางคนน้อยเนื้อต่ำใจจนไม่ประพฤติปฏิบัติดีนะ แต่ถ้าเราเกิดมา จะน้อยเนื้อต่ำใจ จะอย่างไรก็แล้วแต่ คนเราต้องก้าวเดินไปทางนี้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า รื้อสัตว์ขนสัตว์ พยายามค้นคว้ามาอยู่แล้ว มันไม่มีทางออกหรือ ทางออกคือการประพฤติปฏิบัติ นี่ละ เรื่องของกฎหมาย เรื่องของวินัย ภิณฑหรือนักปฏิบัติเราต้องมีสติควบคุมอยู่แล้ว

แต่เรื่องของการประพฤติปฏิบัติ จะหนา จะบาง จะลึก จะตื้น มันอยู่ที่อำนาจวาสนา จะเทียบกันไม่ได้ อย่าไปเอาคนอื่นมาเป็นต้นแบบแล้วจะทุกข์ยากไปกับเขา เอาเป็นประเด็นที่ให้เราสร้างสมกำลังใจ แล้วเราพยายามทำของเรา ถ้าเราทำของเรา สภาวะธรรมของเรา มันจะเกิดขึ้นมาจากใจของเรา จะลึกจะตื้นอย่างไร ก็เป็นอำนาจวาสนาของเรา เห็นไหมกำหนดพุทธโศๆ ทำสภาวะแบบนี้ นี่มันจะไม่เป็นอนัตตาไป อนัตตาเพราะกำลังใจ

เหมือนพลังงาน ถ้ามันมีเชื้อเพลิง พลังงานมันก็พอใช้ ถ้าเชื้อเพลิงอ่อน มันก็ต้องจางไป เป็นธรรมดา นี่ก็เหมือนกัน “เหตุ” เหตุที่เราสร้างขึ้นมานั้นมีมาตรฐานเหตุอย่างนี้ จิตมันก็สงบบ่อยครั้งเข้า เห็นไหม แล้วถ้าจิตสงบมันมีกำลัง มันไปจับเห็นกาย เห็นจิต เห็นเวทนา การวิปัสสนาเพราะมีกำลัง มีสติ ควบคุมให้ดีแล้วแยกไป งานก็เหมือนกัน ในการวิปัสสนาเห็นไหม **ธาตุ ๔ ชั้น ๕ เป็นได้ทั้งสมณะ เป็นได้ทั้งวิปัสสนา**

ถ้าจิตมีกำลังอย่างนี้ มันก็เป็นวิปัสสนา วิปัสสนาคือ เราจับกาย เวทนา จิต ธรรม จากจิต ไม่ใช่จากสัญญา ไม่ใช่จากอาการของจิต ถ้าเป็นธรรมะเตือนๆ นะ มันจะเอาสัญญาเป็นเครื่องหมาย เป็นการหมายการรู้จากอาการของใจ แต่ถ้าเป็นตัวจิตนะ มันกระเทือนถึงกิเลส มันจะชำระกิเลส ให้กิเลสนี้กระเทือนหัวใจได้ แต่ถ้าเป็นอาการของใจ เห็นไหม นี่ธรรมะเตือนๆ

ครูบาอาจารย์ท่านก็พูดไปอย่างหนึ่ง ครูบาอาจารย์ท่านพูดถึงจิต ท่านพูดถึงสภาวะธรรมที่เกิดขึ้นจากการวิปัสสนา แต่ธรรมะเตือนๆ ของเรา ด้วยการมั่งงาย ด้วยการสุขเอาเผากิน ก็เอาสร้างภาพให้เป็นสภาวะแบบนั้น ว่าเป็นอาการที่เห็นขึ้นมา วิปัสสนาสร้างภาพขึ้นมา พอภาพนั้นมันย่อยสลายไป ก็ว่าเป็นขั้นตอนของธรรมะ “เตือนๆ” พอเตือนขึ้นมาแล้ว ก็บอกว่าเหมือนกัน เพราะเวลาแสดงธรรมเหมือนกัน คำพูดเหมือนกัน แต่ความเป็นไปของจิตไม่เหมือนกัน !

ความเป็นไปของจิต ความเป็นจริงของจิต มันต้องเป็นสภาวะเป็นขณะจิตที่มันเป็นความจริงอันนั้น คนที่ไม่รู้ คนที่ไม่เห็น จะพูดสักจะความจริงอย่างนี้ไม่ได้ ! คนที่จะรู้ คนที่จะพูดสักจะความจริง ต้องรู้ ต้องเห็น แล้วพูดจะไม่มีผิดพลาดเห็นใหม่ มันจะเป็นความจริงของมัน แล้วมันแยกของมันไปเป็นขั้นเป็นตอนของมัน มันจะจางไปๆ ขนาดไหน ต้องถึงที่สุดเห็นใหม่ พอถึงที่สุดของมัน มันจะทำลายของมัน “กายเป็นกาย จิตเป็นจิต ทุกข์เป็นทุกข์” แยกออกจากกันโดยสักจะความจริง

ถ้ากายเป็นกาย จิตเป็นจิต ทุกข์เป็นทุกข์เห็นใหม่ สักกายทิฏฐิ ชั้น ๕ ไม่มีในเรา เราไม่มีในชั้น ๕ ทุกข์ไม่มีในเรา เราไม่มีในทุกข์เห็นใหม่ ทุกข์ไม่มีในเรา ! จะไม่แบกร่างกายนี้อีกแล้ว จะไม่แบกความเห็นผิดนี้อีกแล้ว จิตที่มีความเห็นผิด มันหลอกเรามาขนาดไหน ว่าของนี่จะเป็นของเราตลอดไป แต่พอเราเห็นสักจะความจริง มันไม่ใช่ความจริง ไม่ใช่ความจริงอย่างที่เรารู้เห็น.. แต่มันเป็นคุณธรรมที่เราจะจริง !

คุณธรรมที่เราจะจริง สักจะความจริงที่เกิดขึ้นมาจากมรรคสามัคคี มรรคญาณมันจะรวมตัวอย่างใด สิ่งที่มีมรรค ๘ สิ่งที่ว่ามีการศึกษาในสถาบัน หน่วยกิตของมรรค ๘ นี้เราส่งขึ้นมาแล้ว ธรรมจัดสรร ธรรมแต่งตั้งขึ้นมา มันเป็นสภาวะแบบใด มันรวมตัวอย่างใด คะแนนที่ครูให้มา เอทั้งหมด ! เอวทุกหมด !

เอวทุกทำตายทั้งหมด จิตนี้ปล่อยวางเป็นสักจะความจริง เกิดมาจากไหนล่ะ เกิดมาจากไหนก็เกิดมาจากธรรม เกิดมาจากมรรคสามัคคีในหัวใจของเรานี้ไง ในหัวใจของผู้รู้นั้น

ใจดวงใดรู้อย่างนี้ มันก็เป็นคุณธรรมของใจดวงนั้น ถ้าใจของใครไม่รู้คุณธรรมอย่างนี้ มันก็เตือนอยู่อย่างนั้น แต่ถ้ามันเป็นความจริงขึ้นมา มันจะเตือนได้อย่างไร ถ้ามันเป็นความจริงขึ้นมา สิ่งนี้เป็นคุณธรรมในหัวใจนะ

ถ้าเป็นธรรมในหัวใจ.. ไม่สืลัฟตปรามาต เพราะอะไรรู้ใหม่ เราเกิดมาอย่างไร ธรรมที่
เกิดขึ้นมาจากหัวใจ ได้มาอย่างไร ได้มาจากครูบาอาจารย์ไ้ เกิดจากการบ่มเพาะในหัวใจไ้ ครู
บาอาจารย์เป็นผู้ชี้แนะ

ถ้าได้มาจากครูบาอาจารย์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะเอาธรรมยัดใส่หัวใจเราให้
หมดเลย ตรัสรู้ธรรมขึ้นมาแล้ว ก็เอาธรรมยัดใส่ชาวพุทธให้หมด ชาวพุทธเป็นพระอรหันต์หมด
เลย มันเป็นไปได้ไม่ได้.. มันเป็นไปได้ไม่ได้...

คูลี กิ่งพุทธกาล องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพานไปแล้ว ๒๕๕๐ ปีนี้ไ้แล้ว
เราอยู่ในปัจจุบันนี้ เราจะเอาอะไรละ นี้กาลเวลามันต่างกันเห็นใหม่ แต่ปรมัตถธรรม ต่างกันใหม่
.. ปรมัตถธรรมไม่ต่างกันเลย คุณธรรมอันนี้ยังมีอยู่เห็นใหม่ ที่ว่า “ธรรมะไม่เสื่อม” คือไม่เสื่อม
อย่างนี้ไ้

พระศรีอริยเมตไตรย และองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าองค์ต่อๆ ไป ก็จะมาตรัสรู้
ธรรมอย่างนี้ ธรรมอริยสัจความจริงอย่างนี้ สิ่งที่เกิดกิเลสอย่างนี้เหมือนกัน แล้วใจที่เกิดกิเลสแล้ว
ใจมันก็จะรู้ธรรมขึ้นมาอย่างนี้ ถึงที่สุดแล้ว.. ใจพ้นจากกิเลสเหมือนกัน แต่การพ้นกิเลส
เหมือนกัน ใครต้องทำอะไรที่เป็นปรมัตถธรรมคือของจริง แต่โดยสมมุติ สมมุติคือว่าเราเกิดมา
ต่างเวลามา ๒๕๕๐ ปี นี้ไ้

แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มีเมตตา มีกรุณาธิคุณกับพวกเรา พวกชาวพุทธนี้ วาง
ศาสนาไว้ ๕,๐๐๐ ปี วางทฤษฎีไว้ วางธรรมะว่าเตือนๆ ก็ได้เตือนๆ จากวิธีการ แต่ธรรมขององค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของจริง

ของจริงคือธรรมในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่เราไปเป็นของจำ
เพราะเราจำมันเลยเถื่อน เพราะมันไม่รู้จริง มันเตือนๆ เพราะกิเลสของเราเห็นใหม่

แต่ถ้าเราฝึกวิปัสสนาจนเข้าใจ เข้าใจสัจจะความจริงอย่างที่ว่า กายเป็นกาย ทุกข์เป็นทุกข์
จิตเป็นจิตนี้ มันจะไม่เถื่อนอีกแล้ว ไม่เถื่อนแล้วไม่มีการย้อนศร ไม่มีการทวนกระแส ไม่มีการ
หลบหลู่ใครทั้งสิ้น เพราะ! เพราะไม่สืลัฟตปรามาตไ้ ไม่ลูปคล้าความเป็นไปของจิตไ้ จิตมันจะ
ไม่ลูปคล้านะ มันเห็นฐานแล้ว พาดกระแสนิพพาน

ถ้ายังเป็นไปเห็นใหม่ คุณิ เวลาพระอนันท์เป็นพระโศดาบัน สิ่งที่เคารพบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาที่พระต้องไปเทศนาว่าการแก้ภิกษุณี ภิกษุณีจะจำพรรษาต้องอยู่กับภิกษุ ภิกษุณีจะจำพรรษาด้วยตัวเองไม่ได้ และภิกษุณีจะต้องให้ภิกษุเข้าไปเทศน์ทุก ๑๕ ค่ำ ถึงคราวที่พระอนันท์จะเข้าไปเทศน์ให้ภิกษุณีฟังเห็นใหม่ เห็นคุณธรรมของตัวเอง เข้าใจคุณธรรมของตัวเองว่าตัวเองเป็นพระโศดาบัน

พระกัสสปะเป็นพระอรหันต์ ถึงนิมนต์พระกัสสปะเข้าไปเทศน์อบรมภิกษุณีเห็นใหม่ เพราะภิกษุณีเป็นพระอรหันต์ก็มี ภิกษุณีเป็นพระอรหันต์เยอะมากมายมหาศาลในสมัยพุทธกาล เพราะสมัยพุทธกาลเป็นสหชาติ ใครประพฤติปฏิบัติ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามองจริตนิสัยแล้วคัดแปลงเข้าทางหมดเลย เป็นพระอรหันต์ทั้งนั้น

ในสมัยพุทธกาลนะ วัดเกือบทุกวัด พระอรหันต์เต็มวัดทั้งนั้นเลย เพราะอะไร เพราะเกิดมาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าหรือสัตว์ขนสัตว์ เทวดา อินทร์ พรหม ฟังธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้เป็นหมื่นเป็นแสน เพราะจิตมันไม่มีสถานที่เห็นใหม่ จิตมันไม่อัดแน่นไง

แต่เราเป็นมนุษย์ เรามีร่างกาย ร่างกายต้องมีมวลสาร ต้องมีที่ให้มันได้อาศัย แล้วเรานั่งกัน คุณิ ประพฤติปฏิบัติ โออุ่นของเราออกมาเห็นใหม่ คุณิ มันมีอะไรขึ้นมา ร่างกายนี้เราเกิดมาเป็นมนุษย์ แล้วเราเกิดมาพบพระพุทธศาสนา แล้วมันปฏิบัติได้ด้วยตัวของเราเองไง แต่ถ้าเป็นเทวดา อินทร์ พรหมเห็นใหม่ ต้องฟังธรรมจากพระอรหันต์ แต่ถ้าเราในปัจจุบันนี้ มันอยู่ที่อำนาจวาสนาของเรา เราเกิดมาเป็นมนุษย์ พบพระพุทธศาสนา แล้วศาสนากำลังเจริญรุ่งเรือง

กำลังเจริญรุ่งเรืองในการประพฤติปฏิบัติเห็นใหม่ แล้วเราวิปัสสนาของเรา จากธาตุ ๔ และขันธ ๕ เป็นได้ทั้งสมณะ เป็นได้ทั้งวิปัสสนา ทั้งเป็นสมณะมาก่อน ถ้าจะเป็นวิปัสสนา เราเป็นปุถุชน แล้วกำหนดพุทโธๆ กำหนดกาย กำหนดจิต กำหนดต่างๆ ว่าเป็นวิปัสสนานะ มันเป็นไปได้..

เป็นไปได้เพราะอะไร เพราะคุณภาพของจิตมันไม่เป็นอย่างนั้น คุณภาพของจิตมันไม่มีฐาน คุณภาพของจิตมันไม่มีกำลังที่จะวิปัสสนา มันเป็นปุถุชน ปุถุชนนั้นความเห็นทิวทัศน์ต่างกัน

แต่ถ้าจิตมันสงบเข้ามา มันเป็นกัลยาณปุถุชน มันเป็นจิตที่ควบคุมให้สงบได้ มันไม่ไปตามกระแส มันไม่มีสิ่งต่อ สิ่งเร้า ถ้าเป็นปุถุชนนี้มันมีสิ่งเร้า แล้วจิตเรา ถ้าสิ่งใดตรงกับจิตเรา ถ้ามันเร้าเราก็คงจะไปเห็นใหม่ พอจิตเรามันคิดไปตามสิ่งเร้านั้น มันจะเป็นสมาธิได้ใหม่ มันจะมีกำลังวิปัสสนาใหม่ แต่ถ้าเราเป็นกัลยาณปุถุชนนะ มันเห็นรูป รส กลิ่น เสียง เป็นพวงดอกไม้แห่งมาร เป็นบ่วงของมาร

ถ้ามันรู้ว่าเป็นบ่วง เป็นพวงดอกไม้ของมาร มันเข้าใจแล้วมันตัดทิ้ง พอมันตัดทิ้งขึ้นมา มันควบคุมจิตได้ง่ายขึ้น มันเป็นกัลยาณปุถุชน ถ้ามันเห็นโทษของบ่วงเห็นใหม่ มันเห็นตัวมาร สิ่งของมันเร้า มันจะไปใหม่ จิตมันไม่ไปตามสิ่งเร้านั้น ถ้าจิตมันไม่ไปตามสิ่งเร้านั้น มันมีฐานใหม่ พอมีฐานขึ้นมา มันวิปัสสนาในกาย ในธาตุ ๔ และขันธ ๕ มันถึงเป็นวิปัสสนาใจ มันเป็นวิปัสสนา เพราะมันไม่มีสิ่งเร้าให้จิตนี้เรรวน

ถ้าจิตนี้ไม่เรรวน มันมีฐานของมัน มันมีกำลังของมัน มันวิปัสสนาของมันขึ้นมา มันก็เป็นพระโสดาบัน ! พอเป็นพระโสดาบัน นี้ไง จะเป็นธรรมแท้ ไม่เป็นธรรมเตือน ธรรมแท้ๆ จากใจของผู้รู้จริง ถ้าเป็นธรรมแท้ขึ้นมาเห็นใหม่ มันจะเริ่มวิปัสสนา เริ่มต้นต่อขึ้นไปเพื่อจะถึงที่สุดของการสิ้นกิเลสไง ถ้าสิ้นกิเลสเห็นใหม่ เพราะ! เพราะเราเกิดมานะแสนทุกข์แสนยาก ทุกคนอยากพ้นไปจากกิเลสนะ

ทุกคนอยากพ้นจากมาร ทุกคนไม่ต้องการให้อยู่ใต้พญามาร พญามารควบคุมหัวใจเราทุกคนงออยู่เนี่ย แล้วก็มาเกิดตายๆ อยู่เนี่ย เราเกิดมาอยู่ในปัจจุบันนี้เห็นใหม่ ทุกสถานะ เรานี้เป็นลูกทุกคนเลย เพราะเรามีพ่อแม่ แล้วถ้าใครมีครอบครัวนะ ก็จะเป็นพ่อเป็นแม่เขาตลอดไป แล้วเราก็คงจะเป็นปู่เป็นย่าตลอดไป นี่มันก็จะวนเวียนอยู่อย่างนี้ เราก็คงได้เป็นลูก เราก็คงได้เป็นพ่อเป็นแม่ เราก็คงได้เป็นทั้งนั้นล่ะ

แล้วเวลาถ้าจิตมันสงบเข้ามา เราก็คงได้ทำความสงบของจิต จิตมันจากเตือนๆ มา มันก็สงบขึ้นมา แล้ววิปัสสนาขึ้นมา จิตมันเข้ามาเห็นกาย เวทนา จิต ธรรม ตามความเป็นจริงเห็นใหม่ นี่อริยสัจหนี่งรอบมันก็พ้นออกมา พอพ้นออกมาเห็นใหม่ มันขาดกระแส นี่ธรรมแท้มันก็เกิด

ธรรมแท้กับหัวใจเตือนๆ ต่างกันอย่างไร

ธรรมแท้กับหัวใจเตือนๆ ต่างกันเพราะ ถ้าหัวใจเตือนๆ มันก็เหมือนกิเลสดิบเตือน มันก็วิ่งไปตามกระแสโลก มันเวียนไปตามวัฏฏะ

พอมันเป็นธรรมแท้ขึ้นมาในหัวใจบ้าง มันพร่อง มันไม่ดิบเตือนทั้งหมด คุณผลไม่มีสิ ผลไม่มีที่เราเอาไปบ่มไปเพาะเห็นใหม่ บางส่วนมันสุกบางส่วนมันดิบ มันห้ามมันสุกมันดิบต่างๆ นี่ก็เหมือนกัน ถ้าจิตมันดิบทั้งหมด มันก็เตือนดิบไปทั้งหมด แต่พอมันเป็นธรรมแท้ขึ้นมา มันมีส่วนที่สุก มันก็ไม่วิ่งไปตามวัฏฏะเห็นใหม่ ไม่วิ่งไปตามวัฏฏะโดยที่ไม่มีต้นมีปลาย

ถ้ามันเป็นธรรมดิบเตือน มันจะหมุนไปตามวัฏฏะ มันจะไม่มีโอกาสได้บกพร่องเลย แรงดึงดูดใจ แรงดึงดูดระหว่างขั้วบวกขั้วลบ มันจะหมุนไป ในจักรวาลนี้หมุนไป โลกหมุนไป ในวัฏฏะก็เหมือนกัน “จิตมันหมุนไปไม่มีต้นไม่มีปลาย” แต่ขณะที่มันมีธรรมแท้ขึ้นมา มันมีส่วนสุกของจิต มันไปไม่ได้! อย่างมากอีก ๗ ชาติเท่านั้น “อย่างมาก”

แต่ในปัจจุบันนี้ถ้าเราวิปัสสนาเข้าไป มันจะจบสิ้นที่นี้เลย ถ้าจบสิ้นที่นี้เลย มันอยู่ที่วิธีการ อยู่ที่อำนาจวาสนา กิเลสอย่างละเอียด.. ถ้ามันเป็นดิบเตือนนะ มันทำให้เราล้มลุกคลุกคลาน ในการประพฤติปฏิบัติเรานี้ล้มลุกคลุกคลานมามาก เราทุกข์ของเรามาตลอดเลย เพราะอะไร เพราะในการฝัน ฝันอะไรจะหนักหนาสาหัสสาครรจ์ เท่ากับฝันกิเลส มันอยากกินก็ไม่ได้กิน มันอยากจะสุขสบายก็ทรมานมัน ทรมานกิเลสเห็นใหม่

แล้วกิเลสจะมาทรมานมัน เอาอะไรไปทรมานมัน เพราะกิเลสมันอยู่ที่กายกับจิต อยู่ที่กายนะ เพราะเรามีชีวิตอยู่เห็นใหม่ มันอาศัยร่างกายนี้เคลื่อนไป ถ้าเราต้องการสิ่งอะไร ต้องเอามือไปหยิบใหม่ นี่ใจมันสั่งนะ คิดว่าต้องการสิ่งใด อยากได้แก้วแหวนเงินทอง อยากได้อะไรก็ต้องเอามือนี้ไปหยิบมา สิ่งที่เป็นไปหยิบมาเห็นใหม่ เพราะมีร่างกายนี้มันถึงหยิบมา แล้วถ้าคนตายเป็นผี มันอยากได้มันทำอย่างไร มันเอาไม่ได้เห็นใหม่ มันหยิบไม่ได้เพราะมันไม่มีร่างกาย

แต่ถ้ามันเป็นคุณธรรมเห็นใหม่ พอไปเกิดเป็น เทวดา อินทร์ พรหม “อัมทิพย์” อัมทิพย์นี่อะไรมันก็อัมไปหมด มันไม่มีตลาดหрок มันไม่มีอาหารอย่างนี้หрок อาหารของเขา “วิญญูณอาหาร” ของเรากวฬิงการอาหาร ผัสสาหาร อาหารในวัฏฏะใจ แล้วถ้ามันอัมทิพย์ของมันเห็นใหม่ มันเป็นสภาวะอย่างนั้น มันอยู่ที่กายกับจิต กิเลสอยู่ที่กายกับจิต มันจะย้อนกลับเข้ามา ย้อนกลับมาให้จิตเข้ามาวิปัสสนา วิปัสสนาแก้ไข แก้ไขสิ่งที่มันเวียนมาในวัฏฏะใจ

ถ้าจิตมันเวียนมาในวัฏฏะ มันวัฏฏะเพราะกิเลสมันจับใส่ไป กิเลสมันควบคุมใจแล้วมันจับใส่ไป แล้วเราก็ทุกชั้นะ เราไม่มีครูไม่มีอาจารย์ เราไม่ได้ประพฤติปฏิบัติ มันก็จะเวียนตายเวียนเกิดอย่างนี้ นี่ชีวิตนี้เป็นเท่านั้นจริงๆ

ถ้าชีวิตมันเป็นความสุขนะ เศรษฐี มหาเศรษฐี มันก็มีความสุข ใครว่าเศรษฐีมีความสุขละ มันต้องบริการจัดการบริษัทใหญ่โตมาก เงินนี่เป็นหมื่นๆ แสนๆ ล้าน ต้องบริหารจัดการนะ ไม่งั้นมันจะเสื่อมค่า ค่าของเงินเพื่อ ค่าต่างๆ เดียวกระดาษมันจะไม่มีค่าหมายเลย พอโลกนี้เขามีสงครามขึ้นมา กระดาษนี้หมดความหมาย ทุกอย่างหมดความหมายหมด

ถ้าแร่ธาตุมีคุณค่าขึ้นมาเขาก็แสวงหากัน มันก็หมุนเวียนไปเวียนมาอย่างนี้ โลกเป็นอย่างนี้ เพราะโลกนี้มันเป็นที่มนุษย์สมมุติขึ้นมา โลกตั้งกติกาขึ้นมา โลกนี้พร้อมอยู่เป็นนิจ ไม่มีอะไรเต็มหรอก มันหมุนเวียนไป มันเป็นอนิจจัง มันเป็นธรรมชาติของมันอยู่อย่างนี้ แล้วถ้าเราอยู่กับเขา เราตื่นตื่นไปกับเขา นี่เราโดนหลอก เราโดนหลอกนะ มารมันก็หลอกอย่างนี้..

แต่ถ้าเรามีสติของเราเห็นใหม่ ทำความสงบเข้ามา จิตมันสงบขึ้นไป ขณะที่ว่าการประพฤติปฏิบัติเริ่มต้นแสนทุกข์แสนยาก ครูบาอาจารย์นะ ถ้าธรรมะออกจากใจ จะเข้าใจเลย ขึ้นต้นกับขั้นสุดท้าย ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติจะคิดในขั้นต้นและขั้นสุดท้าย เพราะขั้นต้นนี้มันดิบๆ แล้วจะทำให้คนเรามันเริ่มหุดตาสว่างขึ้นมา แต่ขณะที่ประพฤติปฏิบัติเข้าไปเห็นใหม่ เวลาจิตสงบเข้ามาอ่อนกลับเลย จิตสงบเข้าไปเห็นใหม่ เพราะ! เพราะธาตุ ๔ และขันธ ๕ เป็นได้ทั้งวิปัสสนา เป็นได้ทั้งสมณะ

ขณะที่จิตมันไม่มีกำลัง เราก็เอาสิ่งนี้มากำหนดพุทโธๆ เพื่อสร้างกำลัง สร้างกำลังนะ จิตมีกำลัง ถ้าจิตมีกำลังขึ้นมาเห็นใหม่ ทำอะไรก็ได้ พอทำอะไรก็ได้ เพราะคนมันผ่านงานขั้นแรก สิ่งที่ยื่นแรก จิตมันเป็นธรรมแท้ขึ้นมา มันรู้เลยว่าอะไรเถื่อนอะไรจริง พอมันเห็นของจริงขึ้นมา มันจะเอาของจริง แต่การเอาของจริง กิเลสมันก็เอาของจริงมาหลอก ว่าสิ่งนี้เป็นความจริง สิ่งนี้เป็นความจริงตลอดไปนะ แล้วเราจะล้มลุกคลุกคลานอย่างนี้ไป

ในการประพฤติปฏิบัติ มันเป็นตทังคปหาน การปหานชั่วคราว การกำหนดของจิต กำลังของจิตที่มันวิปัสสนาแล้วมันปล่อยชั่วคราว ไม่เป็นความจริง แต่! แต่ในเมื่อเรายังมีกิเลสอยู่ เรายังไม่เข้าใจถึงจะความจริง เราก็เชื่อ เชื่อไปอีกชั่วครั้งชั่วคราวเห็นใหม่ กิเลสมันจะหลอกผู้ที่ประพฤติปฏิบัติอย่างนี้ เดียวก็ปล่อยวางทีหนึ่ง เดียวก็พื้นกลับมาทีหนึ่ง กิเลสกับธรรม มันจะ

ต่อสู่กลางหัวใจของผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ แม้แต่เริ่มต้นในการสร้างฐาน มันก็เป็นการดัดแปลง มันเป็นการฝืนกิเลส มันก็เป็นความทุกข์อันหนึ่งอยู่แล้ว แล้วในการประพฤติปฏิบัติ ในการวิปัสสนากิเลสมันก็ตามหลอกตลอดไป

ในการประพฤติปฏิบัตินี้ กิเลสของเราทั้งนั้น กิเลสของเราคือความเคยใจ กิเลสที่อยู่ในหัวใจ มันมันง่าย มันสุขเอาเผากินตลอดไป เพราะว่าขณะที่เรากำหนดพุทโธ มันก็ต้องใช้พลังงาน ตั้งสติแล้วต้องทำไป

แต่ถ้าเราประพฤติปฏิบัติแล้วมันเห็นผล คนที่เห็นผลเห็นใหม่ มันอยากได้ มันอยากกระทำ ถ้าอยากกระทำนะ มันทำให้เราอยู่ในทางจงกรม ทำให้เรานั่งสมาธิได้ทั้งวันทั้งคืน ได้ ๗ วัน ๗ คืน ได้ ๗ ปี ๗ เดือน.. ทำได้ทั้งนั้น เพราะอะไร เพราะมันเห็นผล

ถ้าเราไม่เห็นผล เราไม่หวังผล เราทำอะไรไม่ได้หรือ ขาอ่อนหมด.. ทำแล้วก็ไม่ประสบความสำเร็จทำต่างๆ โอ้อย่างนี้เขาบอกว่า “น้ำตื้นน้ำลึกใจ” น้ำตื้นน้ำลึกเราจะไปเทียบเคียงกับใครไม่ได้ เราอย่าไปเทียบเคียง เพราะเราเทียบเคียงใจ วิธีการก็ไม่เทียบเคียง

มีครูมีอาจารย์นะ ถ้ามันมีความผิดพลาด ต้องเข้าหาครูบาอาจารย์ทันที สิ่งนี้ควรทำอย่างไร อย่าเก็บไว้ เก็บไว้ ๑. เสียเวลา ๒. ทำให้มันย่ำคิดย่ำทำ พอย่ำคิดย่ำทำ มันก็.. ธรรมเตือนๆ มันทำให้เราเชื่อมั่น พอเชื่อมั่นเราก็บอก เราก็เชื่อความเถื่อน เชื่อความดิบ มันก็จะยิ่งห่างไกลจากความจริงนะ

๑.ถ้าเราไม่หาครูบาอาจารย์นะ การแก้ไขของเรา เหมือนเด็กที่มันไม่เข้าใจสิ่งใด มันต้องวิเคราะห์ห้วินิจฉัยอยู่อย่างนั้น กว่ามันจะลงตัวกันได้เห็นใหม่ แต่ถ้าครูบาอาจารย์ท่านบอกเรากิเลสเรามันก็ต่อต้าน ไม่จริงจางๆ แต่เวลาเราประพฤติปฏิบัติ จริงไม่จริงนี่ท่านเสนอแนะวิธีการ ท่านให้มึ้อุดมคติ ความเห็นต่างๆ ที่ให้เราเทียบเคียง ถ้าเราเทียบเคียงมันก็ทำให้เราไม่ต้องไปวิเคราะห์ห้วิจัยอยู่เห็นใหม่ ทำให้เรา ๑. ไม่ให้เราต้องเสียเวลาที่จะใช้กำลังของเราเอง

๒.จะทำให้เราไม่หลงทาง.. นี่ไงถ้ามีอะไรติดข้องในหัวใจ ถ้ามีครูบาอาจารย์ต้องรีบทำให้สิ่งที่มันจะย่ำคิดย่ำทำจนเราเชื่อ นี่ให้มันออกไป แล้วเราประพฤติปฏิบัติไปด้วยกำลังของเรา จะได้หรือไม่ได้ อยู่ที่การตั้งสติ อยู่ที่เหตุ ถ้าเหตุมันสมควรนะ เราจุดไฟเราทำอาหาร ถ้ารักษาไฟมัน

ต้องสุขแน่นอน เป็นไปไม่ได้หรือที่ไฟมันมีอยู่แล้วมันไม่สุข มันมีแต่จะไหม้ ถ้าเราควบคุมไม่ได้ เราไม่รักษาให้ดี ไฟมันแรงไปจนของนั้นไหม้เลย

ไหม้มันก็เป็นออกไป “อรรถกถาญาณุโยค กามสุขัลลิกานุโยค” เห็นไหม ทาง ๒ ส่วนที่ไม่ควรเสพ มัชฌิมาปฏิปทา ความสมดุล ความสมดุลมันจะเป็นได้อย่างไร เหมือนกับการประพฤติปฏิบัติ การทำงานต่างๆ ถ้าเราไม่ชำนาญการ เราก็ต้องฝึกงาน นี่ก็เหมือนกันในการประพฤติปฏิบัติ มันมีอย่างนี้ตลอดไป อะไรที่มันจะบอกว่า ถึงทำทีเดียวยังมันสมดุล สมบูรณ์หมด มันเป็นไปได้จากไหน ถ้าอย่างนั้นมันก็จับปาลัญญาเท่านั้น ที่เขาสร้างบุญญาธิการมา

เพราะจับปาลัญญา เขาสร้างบุญของเขามานะ เขาทำสมบัติของเขามานะ ไม่ใช่ใครไปให้เขาหรือ เขาได้สร้างของเขาขึ้นมาเห็นไหม เวลาเราเสียดละ เราทำบุญกุศลกัน มันถึงบอกว่า “เราทำแล้วไม่เห็นได้อะไร.. ทำแล้วไม่เห็นได้อะไร..” แล้วคนที่เขาทำของเขา ทำไมเขาทำได้ของเขาละ นี่เพราะเราคิดอย่างนั้น เพราะจิตใจเราดำ เราจะคิดอย่างนั้น เวลาประพฤติปฏิบัติมันถึงไม่ได้ผลอย่างที่เขากันใจ ถ้ามันไม่ได้ผลอย่างนี้ก็เพราะว่าเราทำมา สิ่งต่างๆ ที่เราทำมา นี่กรรมจัดสรรทั้งนั้น กรรมเป็นไปเห็นไหม

กรรมจำแนกสัตว์ให้เกิดต่างๆ กันไป กรรมจำแนกสัตว์ให้วิธีการประพฤติปฏิบัติต่างๆ กันไป กรรมจำแนกสัตว์ให้มีความคิดความเห็น มุมมองต่างๆ กันไป แล้วขณะที่มุมมองของมันมีความเห็นของเขา ก็เรื่องของเขา เราจะไปแบกรับทำไมละ มันเรื่องของเรา เรื่องของทุกข์เรา นี่ เรื่องแก้ไขของใจเราเห็นไหม มันก็ย้อนกลับมาที่เรา “หน้าที่ของเรา คือเอาเราไว้เท่านั้น” ผู้ที่เป็นนักรบ ผู้ที่เป็นยอดของมนุษย์เห็นไหม คือเอาใจของเรา ไว้ในอำนาจของเรา

ขณะตนสำคัญที่สุด ในโลกธาตุนี้ ทุกคนต้องการชนะคนอื่น แล้วก็สร้างเวรสร้างกรรม เวรกรรมนั้นก็ตอบสนองกลับมา ก็เป็นทุกข์เป็นยาก แต่ถ้าเอาชนะเราแล้วเห็นไหม อยู่ป่าอยู่เขา อยู่เรือนกุหาไหนมันก็มีความสุขทั้งนั้นแหละ ยิ่งอยู่คนเดียวยิ่งมีความสุขจริงๆ นะ ไม่ได้แกล้งพูด ถ้ายังใจมีธรรม เพราะมันเข้าใจโลกใจ เข้าใจทั้งโลกนอกโลกใน แล้วโลกนอกโลกในมันจะมาหลอกได้อย่างไรละ

เราจะไปแบกอะไรที่มันเป็นอนิจจัง เราจะไปแบกภูเขาทำไม แต่ขณะที่ใจเราไม่เป็นอย่างนั้น มันแบก มันแบกเลย นี่การประพฤติปฏิบัติก็แบก “เมื่อไหร่จะได้.. เมื่อไหร่จะเป็น..” มันไปแบกอดีต อนาคต แล้วทางจงกรมไม่ลงเดิน

แต่ถ้ามันไม่ไปแบกอดีตอนาคตนะ เรื่องของอนาคตก็ช่างหัวมัน ทางจงกรมนะเดินเข้าไป
 สิ ในเมื่อเรายังเดินได้ เรายังเคลื่อนไหวได้ แล้วเราทุกข์ขึ้นมา ทำไมโอดโอยล่ะ แล้วเวลาเราจะ
 ผ่อนทุกข์ออกไป ทำไมเรามันทำไมไม่ได้ล่ะ จะผ่อนทุกข์ จะเอาทุกข์ออกจากจิตนี้ แหม.. วุ่นวายไป
 หมดเลย

แต่เวลานอนจมอยู่กับกิเลส.. ชอบใจ ชอบใจมาก นี่สิ่งนี้เป็นธรรมๆ เห็นไหม นี่ธรรมะ
 เตือนๆ สุกเอาเผากิน เอาธรรมของครูบาอาจารย์มาอ้างอิงเห็นไหม ว่าสิ่งนี้เป็นสภาวะแบบนี้...

ไอ้คำพูดใครก็พูดได้ แต่เล่ห์เหลี่ยมในใจ การประพฤติพฤติกรรมที่มันแสดงออกมา
 นั้นนะ สิ่งนั้นมันไม่ใช่ความเป็นจริง เพราะมันสวนกระแส อย่างมากมันก็เป็นสัจพจน์ปรมาส
 มันเป็นลูกปลา ไม่ใช่ความจริง มันเป็นเล่ห์ เล่ห์ของกิเลส เล่ห์ของการแสดงออกมาเห็นไหม

แต่ถ้ามันเป็นธรรมนะ มันจะไม่แสดงเล่ห์อย่างนั้นออกมาเลย มันกตัญญู มันรู้คุณของครู
 บาอาจารย์ รู้คุณทั้งนั้น คุณธรรมเห็นไหม แม้แต่สัตว์มันยังรู้คุณคนเลย แล้วเรา ขณะนี้เราฝันเรา
 ฝึกเราขึ้นมา แล้วครูบาอาจารย์ก็ล่อมเกลี้ยงเกลี้ยงมาด้วยคุณธรรมนะ ด้วยอาหารก็อันหนึ่งนะ ด้วย
 คุณธรรมนะ เพราะอะไร เพราะถ้าไม่มีคุณธรรมในหัวใจอย่างนี้ มันจะเอาธรรมอันไหนมาแสดง
 ให้เรา แล้วจะรู้ได้อย่างไร คนเราไม่เคยผ่านทางนั้น แล้วจะรู้ชัดได้อย่างไรว่าทางนั้น มันมีเหวลึก
 มันมีคูหา มันมีช่องไปออกไปตามทางอย่างนั้น

ถ้าคนไม่เคยผ่านถนนทางสายนั้นมาแล้วเขาจะรู้ได้อย่างไร แล้วเรานี้เรามีคอบคมาเลย เรา
 จะผ่านทางสายนั้น แล้วเรามีครูบาอาจารย์คอยบอกเรานี้เป็นคุณไหม เราหลงทางอยู่นี่ เราไม่มี
 ทางออกนี่ เราหัวชนฝาอยู่นี่แล้วครูบาอาจารย์คอยบอกคอยชี้ทางให้มันจะมีคุณไหม แล้วถ้า
 มีคุณ เราจะสวนกระแสได้อย่างไร เราจะไปโต้ตอบ สิ่งที่ว่ามันคัดค้านในหัวใจขึ้นมา คัดค้าน
 เพราะใจมันไม่เป็นธรรม ถ้าใจเป็นธรรมคัดค้านไม่ได้ คัดค้านธรรมความจริงไม่ได้เลย

เพราะมันเป็นอันเดียวกัน มันผ่านคูหา ผ่านเหวลึก ผ่านขอบชายเขามาด้วยกัน มันทุกข์
 ยากมาด้วยกัน สิ่งเวลากระเสือกกระสนมาจากการประพฤติปฏิบัตินะ มันทุกข์ยากมาด้วยกัน เห็น
 มาด้วยกัน ถึงเคารพกันไง

ในสมัยพุทธกาล สมัยที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากับสมัยนี้เหมือนกัน เหมือนกัน
 เลย ทุกข์อันเดียวกัน ต่างกันด้วยเทคโนโลยี ต่างกันด้วยสภาวะแวดล้อม แต่ทุกข์อันเดียวกัน

ความรู้สึกอันเดียวกัน มนุษย์ในสมัย ๒,๐๐๐ กว่าปี กับมนุษย์สมัยนี้มนุษย์เหมือนกัน ต้องกินต้อง
ถ่ายเหมือนกัน แต่ความเป็นไปจากภายนอกไม่เหมือนกันเห็นไหม

ถ้าธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามันถึงยังสดๆ ร้อนๆ อยู่ใง ยังเป็น
คุณประโยชน์กับเราเห็นไหม ถ้าเราย้อนกลับมาเห็นไหม สร้างฐานขึ้นมาอย่างนี้ วิปัสสนาไป ถ้า
วิปัสสนาขึ้น เป็นได้ทั้งสมณะ เป็นได้ทั้งวิปัสสนา วิปัสสนาไปจนถึงกายกับจิตแยกออกจากกัน
โดยสัจจะความจริงเห็นไหม กามราคะ ปฏิฆะอ่อนลง สัจจะความจริงหมายถึงว่า จิตมันเป็นนะ
ขณะที่มันพลิกขึ้นมา สมบัติของเรา เราทำงานของเรา แล้วเราขุดแผ่นดิน เราหาแร่ธาตุของเรา เรา
ได้เพชรหนึ่งเม็ด เรารู้ว่าได้หนึ่งเม็ด เราได้เพชร ๒ เม็ดเรารู้ว่าได้ ๒ เม็ด แต่ถ้าได้เพชรมาแล้ว
มันจะพยายามจะบดเพชรให้เป็น ๑๐ เม็ด ๒๐ เม็ดไง

มันจะเอาแต่อดีตไง เอาแต่ผลงานไง ได้ขั้นนั้น ขั้นนั้น ขั้นบ้า !!! ไม่มีครูบาอาจารย์ได้
ขั้นบ้าจริงๆ นะ เพราะกิเลสนะ ธรรมเตือนๆ อันละเอียดมันจะสร้างให้เลย วิปัสสนาอย่างนี้จะได้
ขั้นนั้น วิปัสสนาขึ้นอย่างนี้จะได้ขั้นนี้ แต่มันไม่เป็นความจริง ถ้ามันเป็นความจริงนะ มันได้หน
เดียว หนเดียวคือเรารักษาไข้อย่างเดียว หนเดียวขาดหนเดียว สมุจเฉทปหานหนเดียว มันเป็นสิ่งต่างๆ
หนเดียว เห็นไหม

พอมันว่างอย่างนี้จิตมันจะหลอก หลอกว่าจิตว่าง ว่าง.. ว่างขนาดไหนก็แล้วแต่ มันมีกาม
ราคะนะ ถ้าจิตมันว่างขนาดไหน ไปจับสิ่งที่เป็นความละเอียดในหัวใจใจ ไม่ให้ธรรมะเตือนๆ
อันละเอียดมันหลอกนะ จับแล้วจะเป็นกามราคะ การวิปัสสนากามราคะนะ ถ้ามันเป็นอสุภะเห็น
ไหม ที่เขาทำอสุภะมาแจกกัน รูปอสุภะมันเป็นสิ่งที่ว่าทำให้คนประมาทเดินเลื้อ แต่ถ้าการ
วิปัสสนาของเราจะ อสุภะมันเกิดขึ้นมาแก้กามราคะ

สิ่งที่แก้กามราคะนะ ในการประพฤติปฏิบัติมันมีขั้นมีตอนของเขา เราจะรวบรัดตัดตอน
ว่าเราจะทำให้พิจารณาอสุภะ ให้พ้นจากกามราคะ เราเป็นปุถุชน มันทำไม่ได้หรอก แต่ถ้าให้มัน
ขึ้นมาเป็นขั้นเป็นตอนนะ จนพระสัทธาคามิต่างหาก ถ้าไปเห็นกายเห็นไหม เห็นกายเหมือนกัน
กายนี้เป็นได้ทั้งสมณะ เป็นได้ทั้งวิปัสสนา ถ้าจิตเรามีฐาน ขณะที่พระสัทธาคามิพอจับกายได้
มันจะเป็นอสุภะ อสุภะนะ มันจะเยิ้ม มันจะขนาดไหน มันอยู่ที่กำลังของจิต วิปัสสนาซ้ำ ซ้ำ ซ้ำ
ซ้ำไป มันจะละเอียด มันจะทำงานบ่อยครั้งเข้า มีความชำนาญเข้า

มีความชำนาญเข้าจิตมันทำได้สะดวกขึ้น รวดเร็วขึ้นเห็นใหม่ แต่เริ่มต้นนะกว่าจะวิปัสสนาหนหนึ่ง กว่าจะปล่อยวางนะ ครึ่งคืนก่อนคืน ทำแล้วทำเล่า มันยังยื้อไปยื้อมาไม่ลงสักที แต่พอพิจารณาบ่อยครั้งเข้า พอปล่อยทิ้งทีหนึ่ง โอ๊ย มีความสุขมหาศาล เพราะความสุขมันใช้วิปัสสนาแล้วปล่อยกายมา จิตมันเป็นอิสรภาพ เป็นอิสระชั่วคราวนะ ดั่งทังคะ มันจะมีความสุขมาก ความสุขก็ทำซ้ำทำซาก มันจะละเอียดอ่อน มันจะชำนาญการเห็นใหม่ พอชำนาญการมันก็จะเร็วขึ้น เร็วขึ้น เร็วขึ้น นี่มันต้องทำอย่างนี้นะ

อสุภะ อสุภะจากภายนอก อสุภะจากภายใน ถ้ามันจะเลื่อนจากภายนอกเข้ามาเป็นภายใน จากภายในเข้าไปทำลายกามราคะ เพราะกามราคะมันอยู่ที่ใจ ใจปรารถนา ใจต้องการ นี่เพราะใจมันอยู่ในโอหะมันถึงเกิดถึงตายใจ ถ้าวิปัสสนามาถึงจุดนี้นะ ขณะที่ตายอย่างนี้ก็ไปเกิดเป็นเทวดา เป็นเทวดาพระอริยเจ้า เทวดานะมีเทวดาปุถุชน และเทวดาพระอริยเจ้าที่ว่านี่ก็เข้าถึงกระแสแล้ว จิตไม่หมุนไปตามวัฏฏะ มันมีกึ่งภพที่ชาติมันก็เข้าไปตามกระแสนั้น

แต่ถ้าวิปัสสนาไป มันจะละเอียดอ่อนเข้า ละเอียดอ่อนเข้าจนถึงที่สุดเห็นใหม่ มันเข้าไปถึงที่ใจแล้วทำลายกันที่ใจนั้น เพราะทำลายที่ใจนั้นเห็นใหม่ กามราคะมันอยู่ในหัวใจ ถ้ากามราคะโอหะไม่มีอยู่ในหัวใจ ใจนี้จะไม่เกิดในกามภพ กามภพตั้งแต่เทวดาลงมา แต่ถ้าจิตดับเดี๋ยวนี้ มันจะไปเกิดบนพรหม ก็วิปัสสนาซ้ำ ซ้ำ ซ้ำ ในพรหมมันก็มีอนาคา ๕ ชั้น ซ้ำแล้วซ้ำเล่า เศษส่วนของอสุภะ เศษส่วนของกามราคะมันมีเศษส่วนใด เศษส่วนเพราะมันมีฐาน มีจิตติด มันมีภวาสวะ มีสถานที่ตั้ง

มันจะวิปัสสนาของมันตลอดไป นี่ธรรมะแท้ๆ นะ ไม่ใช่ธรรมะเถื่อนๆ จำมา คาดหมายกันไปแล้วก็ทวนกระแส พุทธกรรมมันเห็นแก่ลาภ พุทธกรรมเห็นแก่ชื่อเสียงเกียรติยศ ถ้าเห็นแก่ชื่อเสียง อยากมีชื่อเสียงโด่งดัง มันเป็นธรรมใหม่ มันเป็นเรื่องโลกๆ ทั้งนั้นเลย แต่บอกว่า “สิ่งนี้เป็นธรรม สิ่งนี้เป็นธรรม..” เถื่อนๆ ทั้งนั้น

ธรรมแท้ๆ นะครูบาอาจารย์อยู่ป่าอยู่เขา ท่านไม่เคยแสดงตัวท่านเลย แต่นี่มันเป็นหน้าที่เห็นใหม่ ในเมื่อ อดตา หิ อดตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตนเห็นใหม่

ถ้าตนเป็นที่พึ่งของคนอื่นได้ เป็นต้นไม้คนก็อาศัย มันเป็นสภาวะแบบนั้น มันเป็นความจริงในหัวใจ มันทำตามหน้าที่ มันไม่มีกิเลสনাใจ แต่ถ้าเป็นธรรมะเถื่อนๆ กิเลสมันนำนะ แต่อ้างธรรมตลอดไปเห็นใหม่ แต่ถ้าเป็นธรรมะจริงนะ มันขนาดที่ว่าทำกามราคะออกขนาดไหน

สิ่งนี้ถ้ามาราคะฝึกร้อมบ่อยครั้งเข้ามันจะละเอียดเข้ามาๆ จนถึงที่สุดว่างหมดเลย ความว่างอย่างนี้ใช้ไม่ได้ ความว่างอย่างนี้ มันเตือน เตือนอันละเอียด

เตือนอันละเอียดคือตัววิชาปจฺจยา สงฺขารา ถ้าจิตมันสงบเข้ามา ต้องย้อนสงบเข้ามาถึงละเอียดเข้าไปอีกชั้นหนึ่งนะ ที่บอกว่า “อาการของใจไม่ใช่ตัวใจ” ขณะที่จิตมันละเอียดเข้ามา มันเป็นตัวใจของมันเองเห็นไหม ตัวนี้วิชาปจฺจยา สงฺขารา สงฺขารปจฺจยา วิญญฺญาณเห็นไหม นี่ตัวมาร นี่ตัววิชา ถ้าเข้าไปถึงตัววิชานะ เทคนิคหรือเล่ห์เหลี่ยมของอวิชาร้ายกาจนัก นักเลงหัวไม้มันก็ทำลายกันโดยกำลังของมัน ผู้ที่โง่ ผู้ที่ทำลายกันจากข้างใน ผู้ที่โง่ ผู้ที่ควบคุมคุมโดยนโยบายนี้เขาจะไม่แสดงตัวของเขา

นี่ก็เหมือนกันพญามารอยู่ในหัวใจของเรา มันไม่แสดงตัวของมัน แต่มันปกครองเราอยู่เห็นไหม แล้วจะเอาอะไรไปสู้มันล่ะเพราะมันอยู่กับตัวจิต ตัวจิตมีวิชาเป็นตัวแทรกอยู่กับตัวจิตนั้น แล้วจิตเดิมแท้ที่ส่องใส มันใส มันสะอาดขนาดนั้นนะ ถ้าในความเห็นของกิเลสใจใสสะอาด อู๊ย..จิตนี้มหัศจรรย์มหาศาลเลย แต่ถ้าเรามีกำลัง มีอำนาจวาสนา มีครูบาอาจารย์คอยชี้แนะ แล้วเราคอยตรวจสอบทดสอบเข้าไปมันจะจับได้ แต่การจับอยู่นี้ที่วาสนาจริงๆ เพราะมันจะย้อนกลับใจ

ธาตุ สสาร.. สิ่งที่เป็นสสาร มันย้อนกลับจับตัวมันเอง สสารที่ควบคุมตัวเอง สสารที่ทำลายตัวเอง ตัวธาตุรู้ผู้รู้ที่มันจับตัวผู้รู้เอง แล้วตัวผู้รู้มันเข้าไปทำลายตัวมันเอง สิ่งนี้เป็นสิ่งมหัศจรรย์ นี้ความมหัศจรรย์ของจิต จิตมหัศจรรย์มาก การประพฤติปฏิบัติมันมหัศจรรย์มาตั้งแต่เราทวนกระแสกลับเข้ามาเห็นใหม่ กระแสเข้ามาในหัวใจจะเข้าไปเห็นถึงตัวจิต แล้วทำลายที่จิตนะ

ธรรมะแท้ๆ อาสเวหิ จิตตานิ วิมุจฺจิม สฺสูติ เห็นใหม่ เพราะตัวจิตมันเป็นตัวภวาสวะ ตัวจิตมันเป็นตัวภพ แล้วทำลายภพหมดแล้ว จิตพระอรหันต์มันมีใหม่.. เป็นธรรมชาตุนะ

สสารที่มันเป็นอวิชา สสารที่มันเป็นมาร แล้วเราทำลายมันทั้งหมดเห็นใหม่ มันเป็นสิ่งที่มีเป็นธรรมชาตุนะ เพราะเป็นธรรมชาตุนะ มารถึงไม่มีภวาสวะ มารถึงไม่มีที่ตั้ง ไม่มีฐาน ไม่มีที่ให้มารอยู่ มารคุมจิตนี้ไม่ได้ไง จิตนี้จะไม่เกิดไม่ตาย จิตนี้จะไม่เวียนไปในวัฏฏะ จิตนี้จะพ้นไปจากกิเลส มันจะพ้นจากกิเลสเพราะมันทำลายตัวมันเอง ถ้าไม่ทำลาย.. จิตยังอยู่มันก็ยังมีหมุ่นเวียน เพราะมันจะเกิดบนพรหมเห็นใหม่

สิ่งที่^๑เป็นธรรมแท้ ธรรมแท้ๆ นะเกิดกับใจเรา ธรรมแท้ๆ เกิดจากภาคปฏิบัติ ธรรมแท้ๆ เกิดจากผู้ที่ประสบการณ์ของจิต จิตถ้ามันมีประสบการณ์ของมัน มันทำของเขา จิตนี้ทำของจิต นั้น แล้วเข้ามาเป็นชั้นเป็นตอนขึ้นมา ถึงที่สุดมันชำระกิเลสหมดไปจากใจ หมดไปจากใจนะ

ธรรมแท้ๆ อยู่กับใจเรา แล้วสิ่งอย่างนี้มันอยู่ในหัวใจเรา สอุปาทิเสสนิพพาน เศษส่วนคือร่างกายนะ ที่เราเกิดกันมาเห็นใหม่ เศษส่วน สอุปาทิเสสนิพพาน กับพระอรหันต์ที่สิ้นชีวิต ออุปาทิเสสนิพพาน จิตนี้มันสะอาดตั้งแต่ขณะที่ชำระกิเลส ถ้ามันชำระพญามาร จิตนี้ใสสะอาดอยู่ในร่างกายที่เป็นเศษเดนของโลก เกิดมามันได้ร่างกายของมนุษย์มา ได้บวชเป็นพระ ได้เป็นผู้ประพฤติปฏิบัติจนทำความสะอาดของจิตมาแล้ว จิตที่มันสะอาดนี้ มันอยู่ในร่างกายที่สกปรกนี้ เห็นใหม่ ครูบาอาจารย์ท่านว่ามันฟอกจิตฟอกธาตุชั้นๆ ถึงที่สุดแล้ว ธรรมอันนี้สำคัญมาก

แล้วธรรมอันนี้ถึงมาเพื่อแก่พวกเรา ธรรมอันนี้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้รู้ก่อนขึ้นมาะ พระปัจเจกพุทธเจ้ากับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเท่านั้น เราสาวกสาวกจะเกิดมาแล้วได้บุญนะ เราเกิดมาบุญ โลกเขาจะมีความเจริญรุ่งเรืองอย่างไร มันเรื่องของโลกๆ โลกกับธรรมไม่ใช่อันเดียวกัน ธรรมคือความสงบเย็นในใจ

สงบเย็นแล้วใช้วิปัสสนาญาณจนทำลายหัวใจทั้งหมด จนถึงที่สุดเป็นธรรมแท้.. ธรรมแท้ในใจของเรา.. เอวัง